

TREĆE OKUPLJANJE HRVATSKIH NOGOMETNIKA U ŠVICARSKOJ str. 38.

Iseljeničko
europsko
nogometno
prvenstvo

PREDSTAVLJAMO

Športsko
društvo
Trenk iz
Ausburga

str. 32.

www.cro-express.com

Cro Express

MJESEČNIK ZA ISELJENE HRVATE

HANNOVER

rujan 2010. Broj 7

PRVACI EUROPE
NIŽU USPJEHE I
U SAVEZNOJ LIGI

Croatia iz Berlina bolja i od Srbije

str. 33.

**Autohaus
MAX**
HAMBURG
www.autohaus-max-hamburg.de

OBLJETNICA

40. godina HKM
u Darmstadtu

str. 7.

OBLJETNICA

40. godina HKM
u Koblenzu

str. 5.

Piše
MARINA STOJAK

Dobrodošli dragi čitatelji,

nastavljamo novim, svježim izdanjem CroExpressa s nagnaskom na događaje koji su nas pratili prošli dana i mjeseci. Možemo reći da su protekli mjeseci prošli možda u najvećoj raznolikosti do sada. Za one koji su ljetne praznike provedli u domovini u ovom izdanju nalazi se obilje sporta, kulture i zabave. Po velikom broju vaših poziva i pisma kojima svakodnevno stizu u redakciju smatramo kako je novečeni CroExpress iz mjeseca u mjesec pokazao svoju originalnost i inovativnost, i postao zanimljiv i popularan svim generacijama, ponajviše mladima. I to nas raduje. Jer od onog trenutka kad smo počeli s kreiranjem i izdavanjem CroExpressa držali smo se pravila, ništa veliko, ali korisno, biti stalni i okupljati u zajedništvo. Zahvaljujući brojnoj podršci oglasača i sponzora koji svoje proizvode putem CroExpressa usmjeravaju prema vama, pokrivamo troškove novine. Zato, CroExpress ostaje i daje neprekidno otvoreno svima. Stranice CroExpressa može iskoristiti za objavljuvanje vaših malih oglasa (prodaja, kupnja, najam... kontakt...). A otvaramo i poglavljave Tužna ili radosna životna sudbina. Podijelite svoje tajne, razčaraju u ljubavi, prepreke i probleme vezane uz područja i gradove gdje se nalaze, događaje vezane za posao i financije, teške bolesti..., naravno uz dužno poštivanje zaštite tajnosti podataka. Svaka domaćica u ladići svog radnog stola ima tajni recept bakina kolača. Objavite i razmjenite svoje recepte u CroExpressu. Pozivamo domaće, da sudjeluju u kreiranju prve zbirke Bakinih recpetata iz seljaničke kuhinje. Također vas pozivamo da svojim prilozima i zanimljivostima iz vaših krajeva sadržajno obogatite sljedeća izdanja vaše novine. I za kraj, dok će kate iduće izdanje CroExpressa uvrstite se na listu sponzora i oglašivača u CroExpressu. Sredstvima iz vaših donacija pokrit će se troškovi tiskanja, vaš će list u bliskoj budućnosti biti mnogo, mnogo kvalitetniji, i dalje redovito i besplatno stizati na vaše adrese.

CroExpress do svakog iseljenika

Kako bismo i dalje mogli pokriti kompletno tržište Njemačke, Švicarske i Austrije pozivamo vas da se uključite u pokrivanje troškova dostave CroExpressa na vaše adrese.

Cjenik dostave pošiljke/ Slanje jednog paketa do 10 kg iznosi: za Njemačku 5,70 Eura, za Austriju 19,90 Eura, za Švicarsku 35,00 Eura.

Na koji je način moguće izvršiti uplatu?

Svi koji žele mogu uplatiti sredstva na žiro račun CroExpressa.

Polugodišnja uplata (6 mjeseci):

ZA NJEMACKU	34,20 Eura
ZA AUSTRIJU	119,40 Eura
ZA ŠVICARSKU	210,00 Eura

Plaćanje na žiro-račun:
Sparkasse Hannover

Kto 901074578

BLZ 250 501 80

IBAN DE 83 2505 0180 0901 0745 78

BIC SPKHDE2H

za doznake iz Njemačke: CroExpress/DHL/D
za doznake iz Austrije: CroExpress/DHL/A
za doznake iz Švicarske: CroExpress/DHL/CH
Svoje dobrovoljne novčane priloge /donacije za TISAK CroExpressa možete uplatiti na isti račun s naznakom: CroExpress/Sponzorstvo.

OBAVEZNA NAZNAKA:

Izdavač:

CroExpress

Redakcija:

Isernhagener Str. 6
30161 Hannover

Tel +49 (0) 511 - 336 46 87
Fax +49 (0) 511 - 353 01 78

Glavna urednica:

Marina Stojak

marinastojak@gmail.com

Mobil:

+49 (0) 172 - 515 23 27

Suradnici:

Gjorko Borić,
Zlatko Duzbaba,
Željko Čerić,
Dragana Gavran

Besplatan primjerak

Naklada: 10.000

Tisk: Mjesečnik

ZAGREB

Duhovna obnova u Domu sportova

U organizaciji Kuće susreta „Tabor“ iz Samobora, u Domu sportova u Zagrebu od 17. do 19. rujna održat će se duhovna obnova ozdravljenja i oslobođenja. Tema obnove je, Gosподin moj i Bog moj, a voditelj je fra Zvjezdan Linić OFM. Prvoga dana, u petak 17. rujna program obnove traje od 17 do 21 sat. U subotu, 18. rujna od 9 do 13 sati, te od 16 do 21 sat. U nedjelju, 19. rujna program traje od 9 do 15 sati, s time da će završna misa započeti u 13 sati. (kta)

Alexander Gerschbacher novi predsjednik uprave Karlovačke pivovare

Novi predsjednik uprave Karlovačke pivovare je Alexander Gerschbacher. Na čelnoj poziciji zamjenio je Monique Peters, koja nakon četiri godine odlazi na funkciju direktorce za inovacije u Heinekenovoj središnjici u Amsterdamu. Navедene promjene stupile su na snagu 1. srpnja 2010.

Alexander Gerschbacher je vezano uz ovo imenovanje izjavio: "Dolazim iz Austrije koja je lijepa zemlja i sretan sam što sad imam priliku živjeti u još jednoj lijepoj zemlji, Hrvatskoj. Veselim se što ću voditi Karlovačku pivovaru. Ono što znam je da je Karlovačka pivovara snažna kompanija s predanim i stručnim zaposlenicima i jakim brendovima. Nastavit ćemo raditi na tome kao i na viziji da Karlovačka pivovara postane najboljom pivovarom u Hrvatskoj."

Alexander Gerschbacher u

ju centralne i istočne Europe.

"Ponosna sam što sam protekle četiri godine živjela u Hrvatskoj i radila u Karlovačkoj pivovari. Postavljena je snažna baza za razvoj Pivovare i uvjerenja sam da će se taj razvoj nastaviti u pozitivnom smjeru za Karlovačku pivovaru. Puno uspjeha Alexanderu na novom radnom mjestu" - kazala je Peters.

S novim predsjednikom uprave potpisala je Kodeks odgovorne marketinške komunikacije, kojeg je izdala Grupacija proizvođača piva pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, čiji je Karlovačka pivovara član. Ovo je nov i poboljšan Kodeks u skladu sa standardima europskog udruženja pivara "Brewers of Europe" i predstavlja važan korak naprijed u samoregulaciji pivske industrije. Sve pivovare u Hrvatskoj potpisnice su navezenog Kodeksa.

24. "Karlovački dani piva"

U gradu na četiri rijeke, od 27. kolovoza do 5. rujna na prostoru karlovačkog Sportsko-rekreacijskog centra Korana održani su 24. Dani piva. Karlovačka pivovara je i ove godine bila generalni sponzor već tradicionalne pivarske manifestacije. Početkom Dana piva obilježila je svečana povorka koja je krenula od Karlovačke pivovare, a manifestaciju su službeno otvorili novi predsjednik uprave Pivovare Alexander Gerschbacher, gradonačelnik Karlovca Damir Jelić i predstavnik organizatora, Zoran Sabljarić. Karlovačka pivovara kao i svake godine na Danima piva imala je svoj šator s bogatom ugostiteljskom ponudom i zabavnim programom uz nastupe kvalitetnih lokalnih bendova.

**PROŠIRIMO
ZELENE POVRŠINE.**

TRIVO - IMPORT
Einzelhandel - Großhandel

Flossenstr. 57
D-13407 Berlin-Reinickendorf
Tel. +49 (0)30 417 18 551
Tel. +49 (0)30 417 18 552
Fax. +49 (0)30 417 20 366
www.trivo-import.de

KWS
KLARIĆ VERNIHOVSKA SPEZIALITÄTEN

KLARIĆ K-W-S
Kasernstraße 80
A-8041 Graz
Tel. +43 (0)664 99 52 992
www.k-w-s.at

Maestral AG
Giesenstrasse 11
CH-8953 Dietikon/ Zürich
Tel. +41 (0)44 743 82 00
Fax. +41 (0)44 743 82 01
www.maestral.ch

OBLJETNICA

Hrvatska katolička misija Koblenz proslavila 40.godina postojanja

Jakov Vranković

- Želimo li da u svakome od nas današnjih Isusovih učenika svijet prepozna Isusove učenike, trebali bismo i mi poput njega reći svoj odlučni da kako bismo se borili da naš životni put neprestano stremi toj svjesnoj spoznaju Božje volje i plana u koji je utkao postojanje svakoga od nas – naglasio je u svojoj propovijedi mons. Ivan Godina generalni vikar Varaždinske

biskupije, u nedjelju 27. lipnja u crkvi Sv. Franje u Koblenzu. Uz sv. Franju Asiškoga Misija je toga dana za svoga drugog zaštitnika uzela bl. Alojzija Stepinca i proslavila 40. obljetnicu djelovanja. Mons. Godina je svećano misno slavlje predvodio zajedno s domaćinom Stjepanom Zadravcem, voditeljem misije, mons. dr. Martinom Lörschom, uime biskupije Trier, fra Josipom Bebićem, ravnateljem dušobrižništva za

Hrvate u inozemstvu, Günterom Marmannom, domaćim njemačkim župnikom, mons. Alojzijem Petrovićem, nekadašnjim voditeljem misije, fra Vislavom Krijanom, voditeljem HKM u Saarbrückenu, te s još četiri svećenika. Tog je dana devetero krizmanika primilo sakrament Sv. potvrde. Za sve njih bio je to poseban doživljaj. Misno slavlje uveličao je misijski zbor koji vodi Iva Lesica, a na orguljama je popratio

Karlo Heuser. Misnom slavlju nazočio je i konzul gerant Generalnog konzulata RH iz Frankfurta Damir Sabljak.

- S ponosom mogu istaknuti kako je naša zajednica bila počasćena u ožujku ove godine kad nam je Sveti Otac Benedikt XVI. poslao svoj apostolski blagoslov i čestitku u povodu obiljetnice 40. obljetnice misije - rekao je vlč. Zadravec u svom obraćanju vjernicima.

U župnoj dvorani bio je upriličen domjenak za sve vjernike. Poseban ugodaj dali su mlađi tamburaši, oni su iz svecih grla zapjevali Da-jemo Ti slavu, Bože čuvaj Hrvatsku. Ne dirajte mi ravnicu, Lijepa li si, Podravno moja mila... Mario Kožul, sretni je dobitnik glavnog zgoditka na tomboli, putovanja na iduće hodočašće u Fatimu. Sponzor ovog zgoditka bio je Đoni Lučić.

Misija osnovana 1. lipnja 1970.

Dekreтом trijekskog biskupa dr. Bernharda Steina, 1. lipnja 1970. godine osnovana je Hrvatska katolička misija u Koblenzu gradu na dvije rijeke, Rheini i Moselu. Prvi voditelj misije bio je vlč. Vjekoslav Ivanović, svećenik Skopske biskupije, šesnaest mjeseci kasnije na mjesto voditelja postavljen je vel. Alojzije Petrović, svećenik Zagrebačke nadbiskupije, a od 1972. godine djeluje stalna pastolarna suradnica Dragica Žimbrek, diplomirana učiteljica. Mons. Alojzije Petrović na službi u Koblenzu bio je puno 33 godine. On je svoj predani rad i djelovanje opisao u knjizi „33 godine u dijaspori“, u kojoj riječju i

slikom pokušava ispri povjediti i ovjekovječiti život Hrvata katolika u povezanosti s Misijom Koblenz kroz protekle 33 godine. Na više od 198 stranica mons. Alojzije Petrović je prikazao život Misije od njezina osnutka 1970. godine do danas, zabilježeni su svaki događaji. Knjiga je ilustrirana s više od dvjesto fotografija.

Nasljedio ga je mr. vlč. Tin Šipoš, tadašnji svećenik Varaždinske biskupije. Nakon odlaska vlč. Šipoša u kartuzijanski samostan u Njemačkoj, voditeljem misije u kolovozu 2007. godine postao je vlč. Stjepan Zadravec koji djeluje do danas.

KOBLENZ

Dvadeseta godina djelovanja Hrvatskog kulturnog društva

Piše: Jakov Vranković

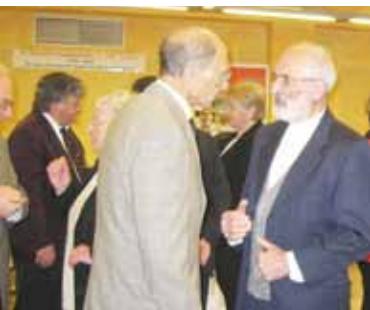
Hrvatsko kulturno društvo iz Koblenza e.V. proslavilo je vrijedan jubilej, dvadeset godina svog uspješnog rada i djelovanja. Na sv.misi u crkvi Sv.Franje Društvo se sjetilo svih počinjenih članova, a v.lc.Zadravec je uz čestitke na jubileju istaknuo dobru suradnju i zašlio nastavak uspješnog rada. Slavlje je nastavljeno svećanom Akademijom u crkvenoj dvorani, nakon hrvatske i njemačke himne odana je počast palim braniteljima. Predsjednik društva Franjo Kolobara pozdravio je nazočne i uzvanike: Nikicu Đambo, generalnog konzula Bosne i Hercegovine u Frankfurtu, Damira Sabljaka, konzula u GK Republike Hrvatske u Frankfurtu, dr.Piepera predsjednika društva prijatelja Koblenza i Varaždina, Wolfganga Taubmanna, predsjednika Hrvatsko-njemačkog društva, dr. Detlefa Knoppa, pročelnika za kulturu grada Koblenza, Vita Contenuta, predsjednika ureda za strance u Koblenzu, predstavnike kulturne zajednice Mainza Željka Čudinu i Ivanu Šariću, dr.Damira Mamuzića, dr.Olgu Britten, Ivonu Dončević, počasnu predsjednicu HKD Koblenz, Željka Černiću i brojne druge. Proslavi su nazočili predstavnici gradske

uprave, predsjednica frakcije CDU-a Anne Schuman-Dreyer i SPD-a Marion Lipinski-Naumann, i mnogi drugi koji su došli uveličati ovo lijepo slavlje.

Uzvanici su u pozdravnim govorima s velikim poštovanjem govorili o radu društva, puni hvale za ono što je Društvo učinilo za domovinu Hrvatsku, a što su istaknuli i konzuli Sabljak i Đambo. Za ovu lijepu obljetnicu neki su gosti donijeli i prigodne darove. Kroz program vodila je Suzana Petrović. U glazbenom dijelu nasuputili su Rajko Radić na klaviru, a iz svecog glasa zapjevala je Iva Lesica. Pjesme Neka cijeli ovaj svijet i i Zemljo moja dirnile su posjetitelje u duši i srca. U programu su nastupili i Nijemci, prijatelji Društva Peter Wayand, Anna Petri-Bayer i dr. Kristoph Ryker, a polaznici Dopunske hrvatske nastave Gordana Krajinović, Karlo i Marin Lovrić i Mirna Mršić pripremili su nekoliko recitacija.

Kao i uvijek u ovakvim prigodama, vrijedne domaćice napravile su kolache.

Na kraju svečanosti, za svestrani rad u društvu nagrađeni su Iva Lesica, Mirna Dolić, Rajko Radić, Ivona Dončević i dugogodišnji tajnik Ivan Petrović.

**SVEČANO OBILJEŽENA
40. OBLJETNICA
HRVATSKE KATOLIČKE
MISIJE U DARMSTADTU**

Igor DUGANDŽIĆ

Zivot hrvatskoga čovjeka u tuđini bio bi znatno teži da nije bilo hrvatskih katoličkih misija koje su kroz godine i desetljeća služile kao mjesto okupljanja, obnavljanja vjere, njegovanja običaja, tradicije i hrvatskoga jezika. Jedna od takvih hrvatskih katoličkih misija osnovana je 1969. godine u Darmstadtu. Još prošle godine, prilikom četrdesete obljetnice HKM Darmstadt, voditelj misije fra Josip Klarić sa svojim suradnicima je odlučio na poseban način proslaviti ovaj veliki jubilej. Nakon pomnih priprema, protekli vikend je konačno iskoristen za svečano obilježavanje 40. obljetnice HKM Darmstadt, i to kroz

dvodnevnu duhovnu obnovu, promociju monografije izrađene posebno za ovu prigodu, te svečano misno slavlje na blagdan sv. Antuna Padovanskog.

O Misiji i čovjeku,

Božjoj ljubavi i ljudskoj krhkosti u sklopu duhovne obnove u Darmstadtu je govorio dr. fra Ante Vučković, prodekan za znanost Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Zanimljivim interpretacijama tekstova iz Svetoga pisma karizmatični voditelj duhovne obnove pokazati put prema pronalašku izvora

ljudske krhkosti. Vjera, ljubav prema bližnjemu i nadavne otvoreni razgovori i kvalitetna komunikacija navedeni su kao bitne pretpostavke za ljudski suživot po uzoru na riječ Božju. – Čovjek u svakodnevnom životu mora prepoznati dobre stvari i pohvaliti svoje dijete ili životnog partnera za nešto što je dobro učinjeno. Na isti način treba prepoznavati i određene probleme prije nego što oni postanu nepremostivi, rekao je fra Ante Vučković.

Nakon

nadahnutih govora služena je sveta misa, te je održano klanjanje križu.

Povodom četrdesete obljetnice HKM Darmstadt posebna redakcija na čelu s voditeljom misije fra Josipom Klarićem nakon vi-

šemjesečnog rada izdala je monografiju pod naslovom „Hrvatska katolička misija u Darmstadt 1969.-2009.“. U deset poglavja knjiga sadrži pregled povijesti Njemačke, pokrajina Hessen i Rheinland-Pfalz te grada Darmstadt, Bensheim, Gross-Zimmerna i Wormsa u kojima se redovno održavaju misna slavlja hrvatske zajednice. Predstavlja se i Katolička crkva u Njemačkoj s posebnim naglaskom na biskupiju Mainz i osničavajući dekret HKM Darmstadt iz 1969. godine. Monografija zatim čitatelja u poglavju „Zajedno vjerovati, vjeru živjeti“ inspirira na razmišljanje o sadašnjosti i budućnosti hrvatskih katoličkih misija i zajednica u inozem-

stu. Godišnjom kronikom obogaćenom fotomaterijalom iz privatnih albuma vjernika, redakcija se prisjetila prih koraka i misnih slavlja u Darmstadtu pod fra Stjepanom Pavićem i fra Rokom Romcem, daljnog ustoličenja HKM Darmstadt i teških ratnih vremena pod fra Franom Bilokapićem i fra Nediljom Budimirom Bekanom, te ostalih godina kada je misiju vodio fra Ivan Vidović, sve do današnjih dana kada se o dušobrižništvu Hrvata u Darmstadtu brine fra Josip Klarić sa pastoralnim suradnicama s. Andelom Milas i s. Damjanom Damjanović. Knjiga se zaključuje iseljeničkom pričom, životopisima svih dušobrižnika i pastoralnih suradnica koji su djelovali i djeluju u Darmstadtu te napisljeku bogatom misijskom statistikom.

Svečana akademija i promocija monografije održana je u dvorani St. Fidelis. Pozdravne riječi mnogobrojnim članovima župe i gostima iz Frankfurta, Mainza, Wiesbadena, Giessena i ostalih mjestu uputili su fra Josip Klarić, Martin Vidović, naslovni nadbiskup ninski i

apostolski nuncij u Bjelorusiji, Bernd Krämer u ime biskupije Mainz, fra Josip Bebić, delegat za hrvatsku inozemnu pastvu u Njemačkoj i ravatelj za hrvatsku inozemnu pastvu, kao i Andreas Reiffenberg ispred dekanata Darmstadt. Kroz svečani program vodio je Oliver Zeko. Na samom početku otpjevana je himna „Lijepa naša“, a odlično pripremljeni Crkveni zbor pod vodstvom s. Andeleta Milas i s. Damjane Damjanović u tri glasa je izveo pjesmu „Stopama vjere“. Zbor djece i mladih otpjevao je skladbu „Stvoritelju, tebi hvala“. Monografiju su pored fra Josipa Klarića predstavili na hrvatskom i njemačkom jeziku dr. Adolf Polegubić, pastoralni teolog, pjesnik, novinar i glavni urednik „Žive zajednice“ te mr. Edi Zelić, politolog, anglist i dugogodišnji novinar Slobodne Dalmacije.

- Za 40 ljeta života, vjere, nadanja, planova i snova u tudiini, na prvom mjestu želimo reći Bogu hvala, kao i svim svećenicima, časnim sestrama, članovima župnoga vijeća i svima ostalima koji su utkali sebe u život Misije.

Zahvaljujemo i mjesnoj Cr-

kvi, posebno Biskupiji Mainz i njemačkom društvu što smo mogli nesmetano živjeti svoju vjeru, kulturu i običaje. Zahvaljujemo svima koji su nam svesrdno pomagali u najtežim trenucima za Domovinu i narod u vrijeme obrambenoga rata. A zahvaljujemo i domovinskoj Crkvi koja nas je uvijek pratila svojim molitvama, davala smjernice i brinula se za dušobrižničko osoblje, istaknuo je fra Josip Klarić, glavni urednik monografije zahvaljujući ujedno i redakcijskom timu kojeg su činili Damjana Damjanović, Andela Milas, Hrvatin Gabrijel Jurišić, Marija Lovrić Holenda, Ante Branko Periša i Edi Zelić. Posebno treba istaknuti sjajan doprinos grafičkog urednika Roberta Filipovića, te suradnju prevoditelja i lektora Andreasa Reiffenberga, dr. Christofa Strüdera, Marije Lovrić Holenda, Edija Zelića i Antonije Tomljanović-Bikić.

Govoreći o dvojezičnoj spomen-knjizi HKM Darmstadt, koja je objavljena u izdanju Zbornika Kačić s tiskom u Slobodnoj Dalmaciji d.d., dr. Adolf Polegubić je istaknuo da se radi o pr-

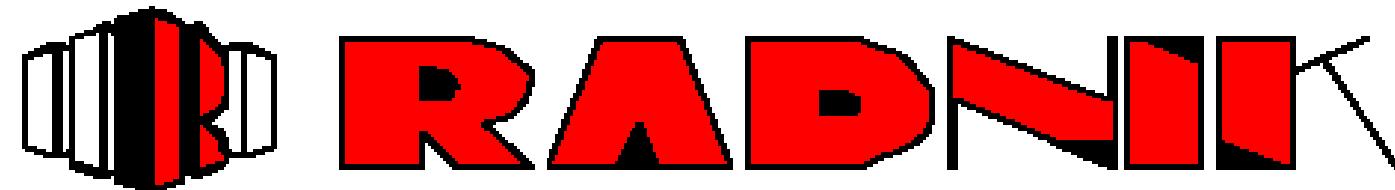

voj monografiji jedne hrvatske katoličke misije objavljenoj u dvije zasebne knjige, na hrvatskom i njemačkom jeziku. – Pokazuje to da je pored Hrvatske i Bosne i Hercegovine kroz godine i Njemačka postala naša domovina, među ostalim je istaknuo Polegubić.

- Siguran sam da će se mnogi od Vas listajući i čitajući ovu monografiju prisjetiti

množih lijepih, radosnih ali i tužnih trenutaka provedenih u Hrvatskoj katoličkoj misiji Darmstadt. Neka stoga ova knjiga zauzme posebno mjesto u Vašem domu i Vašem srcu jer će ona svjedočiti i budućim generacijama o onome što ste Vi doživjeli i proživjeli u Njemačkoj i u Darmstadtu, rekao je mr. Edi Zelić.

U sklopu predstavljanja monografije u dvorani St.

GRAĐEVINARSTVO I GRAĐEVINSKA INDUSTRIJA d.d.

KRALJA TOMISLAVA 45
48260 KRIŽEVCI - KROATIEN

**ZWEIGSTELLE DEUTSCHLAND
LANGEMARKSTRASSE 15
46045 OBERHAUSEN**

Tel.: 0208/30-23-006
Fax.: 0208/30-23-299
e-mail.: radnik@online.de
Internet: www.radnik.hr

Vorstandsvorsitzender: Dipl. - Ing. Mirko Habijanec
Zweigstellenleiter: Željko Barišić

Steuernummer: 026 219 73 023 FA Kassel

Deutsche Bank AG Oberhausen: Kto.-Nr.: 463 6791 / BLZ: 365 700 49

NAJAVA U SUBOTU, 2.LISTOPADA U CARL BENZ ARENI

Hercegovačka noć u Stuttgartu

Tradicionalna noć Hercegovačka će se u subotu, 2.listopada u Carl Benz Areni u Stuttgartu. I ovaj put Hrvatska zajednica Hercegovina iz Stuttgarta priprema veliki glazbeni spektakl pod nazivom "Hercegovačka noć". Na 12. glazbenom spektaklu nastupit će Lana Jurčević, Ivan Mikulić i mlađi hrvatski guslar Željko Keža iz Ljubuškog. Očekuje se dolazak brojnih uglednih gostiju iz domovine i iseljeništva. Početak je u 19 sati. Cijena ulaznice iznosi 15 eura. Sve daljnje informacije mogu se dobiti kod Zorana Primorca na broj telefona 0172 – 7125839 i Mate Vukšića na broj 0176 – 61764529.

ŽARKO PLEVNIK ODRŽAO GOVOR U ETNOGRAFSKOM MUZEJU U HAMBURGU

Dodite u Hrvatsku na more

U okviru ciklusa kulturnih događanja pod nazivom „Sve kulture pod jednim krovom“ u srijedu, 19. svibnja Etnografski muzej u Hamburgu (Das Museum für Völkerkunde Hamburg) organizirao je susret sa Žarkom Plevnikom, generalnim konzulom Republike Hrvatske u Hamburu.

Žarko Plevnik je na temu „Hrvatska – tamo gdje stane Sunce“ posjetiteljima seminaru predstavio Hrvatsku, kao destinaciju kvalitetne turističke ponude, mora, sunca i kulturnih resursa. Na početku izlaganja izrazio je zahvalnost za upriličen prijam te iskazao zadovoljstvo suradnjom koja je uspostavljena između Hrvatske i Njemačke s ciljem jačanja hrvatskog stvaralaštva i kulture na njemačkom području.

Govoreći o vlastitoj Domovini Žarko Plevnik je nazočnim pojasnio geografski položaj Hrvatske i prekograničnu suradnju, govorio je o gospodarstvu, povijesti i spomenicima kulture, prirodnim ljepotama, nacionalnim parkovima i rezervatima, gastronomiji, ali i o ratnim stradanjima.

...Tijekom ratah godina uništeno je gotovo 45% hrvatskog gospodarstva, ali što je još važnije velik je broj žrtava civilnog stanovništva i prognanika.....Danas je Republika Hrvatska pred vratima punopravnog članstva Europske unije... Pregovori između Hrvatske i EU napreduju i mi se nadamo da ćemo ih završiti do konca ove godine kako bi iduće 2011. ostale članice EU dale svoj potpis i privolu za naše članstvo. Očekujemo, iako je to uvijek teško predvidjeti, da će Republika Hrvatska 2012. godine postati punopravna članica EU.

Na navedenu temu istaknuo je i neprocjenjiv doprinos hrvatskih umjetnika, znanstvenika, poduzetnika, sportaša...

- Hrvatska obala nije далеко. Zrakoplovom iz Hamburga za dva do tri sata ste na vašoj plaži, daleko od smoga, kiše i gradskih gužve. Ali nije samo obala atraktivna i sunčana, i kontinentalni dio Hrvatske posjeduje svoju ljepotu koja vas može oduševiti. Dodite i uvjerite se da govorim istinu - poručio je Plevnik Nijemcima.(ms)

Dobro nam došli!

Svatovski Kruškovac tradicionalni je hrvatski slatki liker nerazdvojno vezan uz narodne običaje. U Svatovskom Kruškovcu uživa se kao u piću dobodošlice, a neizostavan je dio svadbenog slavlja. Povezanost s tradicijom istaknuta je i na etiketi kroz licitarsko srce - karakterističan motiv sjeverne Hrvatske.

U Svatovskom Kruškovcu većinom uživaju žene, ali vole ga i muškarci, posebno pomiješanog s Badel Starom Šljivovicom.

Zahvaljujući atraktivnoj boji i primamljivom intenzivnom okusu često se koristi i kao dodatak popularnim koktelima. Mladi često miješaju Svatovski Kruškovac s malo hladnog mlijeka i kockom leda kako bi pripremili svoj domaći krem-liker.

BADEL 1862
export@badel1862.hr

WEIN-IMPORT DALMACIJA

WEIN-IMPORT DALMACIJA
Laubenhof 5, D-45326 Essen, Tel. +49 (0)20 135 00 48
Lindenstr. 52, D-50674 Köln, Tel. +49 (0)22 123 85 06
www.dalma.de

TRIVO - IMPORT

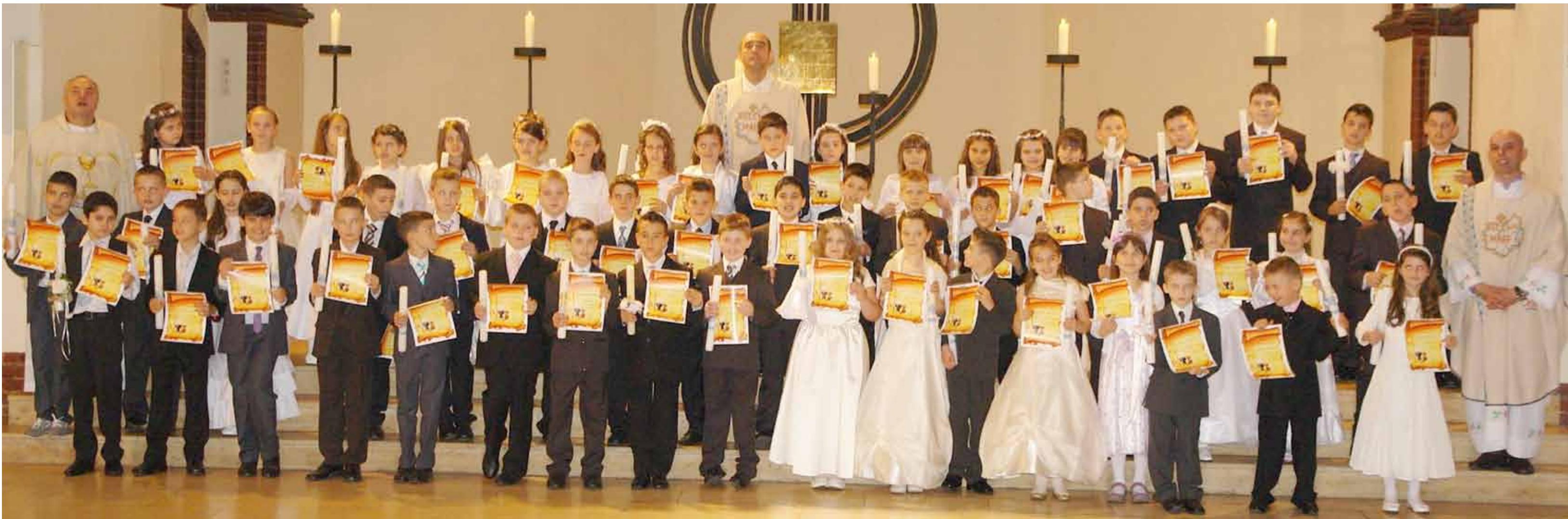
TRIVO-IMPORT
Flottenstr. 57, D-13407 Berlin-Reinickendorf
Tel. +49 (0)30 417 18 551, Tel. +49 (0)30 417 18 552
Fax +49 (0)30 417 20 366, www.trivo-import.de

MAESTRAL

MAESTRAL AG
Giesenstrasse 11, CH-8953 Dietikon/Zürich
Tel. +41 (0)44 743 82 00, Fax +41 (0)44 743 82 01
www.maestral.ch

FRA RADOSLAV TOLIĆ PRIPREMIO JE PEDESET I ČETIRI DJEČAKA I DJEVOJČICE ZA SAKRAMENT PRVE SVETE PRIČESTI U BERLINU

Prvopričesnici iz Hrvatske katoličke misije Berlin

Sonja BRELJAK

Sve su klupe bile ispunjene u crkvi svetog Sebastijana za trajanja svečanog misnog slavlja tijekom kojega su 54 dječaka i djevojčice iz Hr-

vatske katoličke misije Berlin, primili sakrament Prve svete pričesti. Ovom je činu pretvodila osmomjesečna vjeronaučna poduklu te prvo prisupanje svetoj isповijedi. U pratnji vjeroučitelja, djeca u

stupila u crkvu svetog Sebastiana gdje su ich čekali roditelji, braća, sestre i prijatelji željni s njima podijeliti radosan dan. Zapjevala su pjesmu Isuse volim te, te recitalima izrekli riječi koje govore

kako su svjesni značenja dana i čina kojemu pristupaju.-I na kraju što je još preostalo, nego da ti za svu ljubav kažem hvala, sva moja ljubav, u tu je riječ stala, recitali su uzbudeno malisani. Za sakramenat Prve svete pričesti, pripremio ih je fra Radoslav Tolić, pomagala mu framašica Marija Bandić, na ispomoći uvijek bio fra Stipe Čirko a misno slavlje i svečanost Prve svete Pričesti, predvodio je župnik fra

Petar Čirko. Djeci se na početku obratila i Jasna Burazin te u ime svih roditelja, između ostalog, rekla.

- Danas ponovo, kao na vašem krštenju, prije devet godina, svečano i odgovorno, pred Bogom i Crkvom, obećavamo da ćemo vas i na dalje odgajati u nauku apostolskom. Molit ćemo se za vas, žrtvovati se za vas i trudit ćemo se i nadalje svjedočiti vam svojim životom pravu vjeru i ljubav prema Bogu, Crkvi, našem hrvatskom narodu i svakom čovjeku. Čuva vas dobri Bog, rekla je Jasna Burazin.

- Najljepše cijeće u ovoj crkvi ste vi djeco. A najljepše na vama je ono što se očima ne može vidjeti. To je čistoća vaše duše. Očistili smo je zajedno pristupajući svetoj isповijedi, u susretu s Kristom. Ovo je dan kojeg će sasvim sigur-

no pamtitи cijelog života, rekao je u uvodu fra Petar Čirko te potom i tijekom propovijedi pojasnio značenje čina Prve svete pričesti.- Djeca su se osam mjeseci pripremala za ovaj dan. Učila su kako organizirati pripreme za ovaj dan. Što su naučila? Kad nam dolazi drag gost, onda svi znamo kako se trudimo da očistimo kuću, uredimo, kupimo i novi namještaj da bi gostu bilo ugodno i lijepo. Zeljeli smo i za Kristov dolazak očistiti stan. To smo učinili u svetoj isповijedi. Naučili smo i izmislili Kajanje. Naučili smo da

Kad dođe kod nas, treba zateći namještaj od dobrih djebla, da nam to bude postelja i stol na kojem blagujemo. I na kraju, naš dragi gost želi da je dom, naša duša, ispunjena oprštanjem. I on je opršao, čak i onima koji su ga mučili.

To Isus treba zateći u našemu domu: ljubav, dobra djela i oprštanje, rekao je fra Petar u propovijedi. Uz upaljene prvopričesničke svjeće koje su plamen doatile od Uskrsne svjeće, obnovljena su vjerska obećanja, prvopričesnici su po prvi put pristupili svetoj pričesti, zbor sastavljen od framašica i sav puk zapjevalo je prelijepo

psalme i druge napjeve poput Kruše života, Prinosimo kruh, Danas smo sretni, Ne boj se.

Glazbena pratnja bila je Marija Kolak a solistice Katarina Budimir i Dubravka Križić. Riječi zahvalnosti potom su u ime sviju izrekli i prvopričesnici, Ana Marija Kraljević i Matej Leonardi Vlašić.

– Hvala što nas hraniš kruhom života, hostijom bijelom i svojim tijelom, završne riječi su iz prigode recitaciji Ana Marije i Mateja Leonarda.

Na kraju ove vrlo lijepе svečanosti, prije nego se pris-

tupilo zajedničkom fotografiranju, fra Petar Čirko se zahvalio na vjerouačnoj poduci djece, svećeniku fra Radoslavu, na assistenciji framašici Mariji Bandić i fra Stipi na pomoći kao i roditeljima i njihovim gostima na dostoanstvenom ponašanju, framšima koji su pjevali, obiteljima koje su cvijećem uredile crkvu, djeci i odraslima, svima koji su pomogli da se ovaj dan satka u trajni vijenac od ljubavi, dobrih djela i praštanja, poruka koje će prvopričesnici ponijeti u život zajedno sa uspojenjem na ovaj važan događaj u njihovom vjerskom životu.

rujan 2010.

rujan 2010.

CroExpress

15

ŠVICARSKA

Osamnaest prvopričesnika iz HKM u Wallisu

Kata Čančar

Dan je započeo kišovito, crkva je izgledala svečano, puna vjernika, roditelja i prvopričesnika. Crkvene kluppe „obojene“ u bijelo, ispred oltara prvopričesnički darovi. Gosti iz Berna, „Corus Croaticus“, poznati glazbeni sastav u Švicarskoj zapjevalo je uvodnu pjesmu „Hvaljen

Isus, Marija“. Na orguljama je popratila Mira Okić. Osamnaest prekrasnih bijelih andela u pratnji majki prišlo je crvenom oltaru:

Đurđica Andreić, Filip Knez, Marko Okić Vesna Andrić, Ivan Kostanjevec, Tea Pavlinović, Anita Bilelić, Lidija Kovačević, Anna Pušeljić, Melani Feletar, Kristian Marinović, Iva Ra-

doš, Tomislav Feletar, Tamaru Martinović, Gabriela Stjepanović Ivana Gudelj, Natalia Miočević, Toma Tomić. Veliko iznenadnje bio je nastup glazbene grupe „Corus Croaticus“, predvodene Franom Vugdelijom. Djeca, mladi, svi ... gledali su i divili se lijepom pjevanju. Ivica Okić i Jozo Čančar odsvirali su i

zapjevali pjesmu Isuse, Isuse. U propovijedi je fra Vlado Ereš, voditelj misije u Wallsu djeci pokušao pojasniti kako i mi poput radija primamo Božje valove preko „antene“, to su naši zvonici koji nas pozivaju svaček nedjelje, i gdje god se nalazili, u crkvi smo kod kuće. Ispod te antene nalaži se postaja za nas kršćane

gdje se Božja riječ čuje i širi. Samo je pitanje, da li tu riječ čujemo. Na koncu je nalogio čudesnu snagu sveste hostije koja nas oslobođa od svih jada ovog svijeta i cijelog života hrani našu dušu i tijelo.

Posebna atrakcija su bili mladi folklorasti iz Yverdon-Neuchatela obučeni u prekrasne narodne nošnje.

HODOČAŠĆE HRVATA IZ BAVARSKE U ALTÖTTING

U svetištima smo kod kuće

Kruno Janković

Crnoj Gospu u svetište u Altötting, u nedjelju, 27. lipnja, po 37-i put hodočastili su vjernici Hrvatskih katoličkih misija iz Bavarske.

Već u jutarnjim satima autobusima, automobilima i vlakovima pristizali su hodočasnici iz Hrvatskih katoličkih misija iz Augsburga, Freisinga, Münchena, Regensburga, Rosenheima, Traunreuta i drugih zajednica u Bavarskoj, i prvo se uputili u kapelicu Crne Gospe u središtu Altöttinga.

Trideset i tri hodočasnika iz HKM München su došla pješice, a njih petnaestak biciklima. Prije sv. mise, u bazilici sv. Ane vjernici su imali prigodu za sakrament pomirbe.

Porečko-pulski biskup mons. Ivan Milovan predvodio je misno slavlje koje je započelo svećanim ulaskom svih voditelja misija, ministarata i čitača u narodnim nošnjama iz raznih krajeva Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

- Ovo je dan okupljanja velike hrvatske obitelji, ovdje doživljavamo djelić domovine, ljepotu našeg zajedništva u vjeri i molitvi.... Marijina hodočasnička svetišta današnjem su čovjeku još potrebnija. Ovdje čovjek

ponovo može doći sebi, naći odmora za dušu. Pjesnik bi rekao: „Sresti se sa svojim odbjeglim srcem“. Hodočasnica su mesta prava duhovna lječilišta, tu se vjernik može osjetiti doma. Jer čovjeku je potrebno da se osjeti „kod kuće“, da ima „krov za dušu“ i da je voljen - spomenuo je mons. Milovan u povijedi.

U glazbenom dijelu nastupio je zbor HKM Rosenheim s podrškom Josipa Vrdoljaka, pastoralnog suradnika HKM u Traunreutu, a na orguljama je popratio Mirko Kapetanović, pastoralni suradnik HKM Rosenheim.

Tom je prigodom prikupljena milostinja vjernika za potrebite. Darove je otac biskup odredio za igradnjom doma za nezbrinutu dječu, koja su u obitelji doživjela duševna i tjelesna nasilja. Na tu nakon prikupljeno je 10.000 eura. Voditelj HKM Regensburg, v.l. Josip Antonac Zahvalio je svima koji su pokazali suočjeća za tu potrebu.

Nakon molitve i blagoslova, mons. Ivan Milovan zahvalio je župnicima, časnim sestrama i pastoralnim suradnicima što okupljaju Hrvate u svojim zajednicama i što time ne dozvole da vjernici izgube vezu s Crkvom i Domovinom. Na hodočašću je bilo puno mladih obitelji s djecom, što pokazuje da je i ta generacija povezana sa svojim katoličkim zajednicama.

Proslavljeni drugo misijsko hodočašće u St. Maurice

Tihomir Krstičević

Kata Čančar

Ujedinjene zajednice Lausanne i Wallis-a, Hrvatska katolička misija pod ravnateljem fra Vladimira Vlade Ereša organizirala je drugo misijsko hodočašće u najpoznatije i najstarije svetište St. Maurice. Pomno odabranom mjestu, na ovom dijelu Švicarske je najpoznatije i najstarije svetište, lagano ulazi «pod kožu» domaćem hrvatskom puku koji živi na ovom području. Naime, misija se prostire na cijelom romanskom dijelu Švicarske u širini većoj od 300 kilometara. Hodočašće u svetište Majke Božje najlepša je prilika da se sve zajednice susretu, a tog je dana biskup mons. Komarica podijelio i sakrament sv. Povrde krizmanicima. Vjernici su u svetište pristigli sa svih strana, iz drugih misija, država, pa čak i iz domovine.

U dugoj i svečanoj procesiji, vjernici, krizmanici i ku-

movi uputili su se prema bazilici sv. Mavre. Svečano misno slavlje predvodio je banjolučki biskup mons. dr. Franjo Komarica. U svojoj propovijedi je naglasio kako nema smisla i života bez Boga, a mladima, posebno krizmanicima uputio je posebne riječi i pojasnio simbol zajedništva s Marijom, Majkom Crkve. Biskup Komarica je naglasio kako je dobro da se i u ovoj Švicarskoj župi i svetištu čuje hrvatsko ime i prezime. Krizmanicima je zašlio dobar život na zasadama obiteljskog kršćanskog života kojeg naslijeduju od svojih roditelja. Neka se ne daju zavesti i opiti «carima» zapada jer one nemaju uvijek pozitivne učinke. Odgoj i vjera roditeljskog doma i svoje misije su putovi koje svaki pozajmimo i na kojima hodimo i tu se najbolje snalazimo.

Miro Okić iz Vispa proveo je akciju prikupljanja dobrovoljnog priloga za sirotinju u banjolučkoj biskupiji. Prikupljeno je 1000 Švicarskih franka.

Hrvati iz cijele Europe hodočastili u Lurd

Zlatko Duzbaba

Od 12. do 16. svibnja u najveće marijansko svetište u podnožju Pirineja, u Lurd u Francusku pojedinačno ili organizirano sa svojim zajednicama, misijama i župama hodočastilo je više tisuća Hrvata iz Njemačke, Austrije, Švicarske, Nizozemske i drugih zemalja Europe. Svečano misno slavlje u četvrtak, 13. svibnja u crkvi Sv. Bernardice predvodio je o. Ivan Nedić, voditelj Hrvatske katoličke misije u Karlsruhe zajedno s više od dvadeset svećenika. Organizator hodočašća, fra Petar Klapež, voditelj misije u Frankfurtu pozdravio je i zaželio svim okupljenim vjernicima blagoslovljene dane u svetištu u koje svake godine dolazi pet miliona hodočasnika moliti i živjeti Gospinu poruku i okupiti se na mjestima gdje se ukaza-

la. U petak, 14. svibnja svečano misno slavlje u bazilici sv. Krunice predvodio je o. Vidan Mišković, voditelj HKM Mülheim a.d. Ruhr i HKM Duisburg.

- Vjerujem da ćemo kroz

ove dane u ovom svetištu osjetiti milost i Božji dar koji se nalazi u nama. Okrenimo se oko sebe i u ovom svetištu pa pogledajmo ove bolesne i moći ćemo reći da uistinu imamo razloga toliko da bi-

smo bili sretni- istaknuo je u propovijedi pred Gospinom spiljom, trećeg dana, u subotu fra Željko Čurković, voditelj HKM Mian-Taunus/Hochtaunus. Hrvatski su hodočasnici sudjelovali u procesiji

sa svjećama i u molitvi pred Presvetim u podzemnoj bazilici sv. Pija X. zajedno sa bolesnicima, pobožnosti Križnog puta na brdu kalvarije uz svetište i razgledali Bernardićinu rodnu kuću.

Susret u Lurd

Idući prema hotelu u kojem smo odsjeli, nisu mi za oko zapeli suveniri izloženi u trgovini na ugлу ulice, nego mala hrvatska zastava u izlogu i prodavačica sa hrvatskom zastavom omotanom oko struka, a na glavi kapa s natpisom Hrvatska. Pomislio sam kako se radi o našoj prodavačici, Hrvatici, no bio sam u zabludi. Ozarena lica Marijke Awouters, kazala je da dolazi iz Belgije, 33 godine radi u Lurd i obožava hrvatske hodočasnike.

- Hrvati su brojni u Lurd, a kada bi dolazili i odlazili uvijek bi rekli "Bog", ta mi se riječ svijjela. Naučila sam dosta riječi i zavoljila Hrvate i Hrvatsku i imam veliku želju posjetiti vašu zemlju – kazala je Marijke. S ponosom je pokazala hrvatsku zastavu koju je sama izradila. Na rastanku je svim hodočašnicima na čistom hrvatskom jeziku poželjela sretan povratak uz neizbjesno "doviđenja dogodine". (zd)

Tisuće vjernika hodočastilo je u Marienthal i Neviges

Jakov Vranković

Tisuće vjernika Hrvatskih katoličkih misija iz regija Rhein-Main i Sjeverne Rajne i Vestfalije na Duhovski su ponedjeljak hodočastili u poznata marijanska svetišta Marienthal i Neviges. Hodočašće u Mari-

enthal organizirala je HKM iz Frankfurtu, koju vodi fra Petar Klapež. Nakon procesije i molitve Križnog puta koji je predvodio fra Ante Krešo Samardžić iz frankfurtske misije, svečano misno slavlje predvodio je dr.fra Željko Tolić, provincial Provincije Presvetog

Otkupitelja čije je središte u Splitu uz asistenciju jedanaest svećenika. U Kiedrichu je kao i svake godine za hodočasničke priređen kulturno-zabavni program uz nastup folklornih skupina iz Frankfurta, Mainza, Offenbacha i glazbene skupine Upitnik. Svečano misno

slavlje u Mariendomu Kraljice Mira u Nevigesu predvodio je fra Maleš i fra Herbert Schneider, voditelj hodočašća u Neviges. Pobožnost križnog puta na obližnjoj brdo Krizevac predvodio je fra Vidan Mišković, voditelj misije Mühlheim a.d. Ruhr.

Hrvatski misionar Velimir Tomić iz Tanzanije gost u Zwiefaltenu

Marijansko svetište u Zwiefaltenu okupilo je veliki broj hrvatskih vjernika. Misno slavlje vodio je p. Josip Bebić, a propovijedao misionar u Tanzaniji Velimir Tomić, rodom iz Metkovića. Vjernici su dali prilog za njegov misionarski rad u Tanzaniji. (I.N.)

ORIGIGI
KREATIVAGENTUR
E-Mail: mail@origigi.de Internet: www.origigi.de

Autohaus MAX Hamburg
Int. Ivica Mirković
Fahrzeuge ab 5.500,-
Schnelle und korrekte Abwicklung ist selbstverständlich!
• Ankauf / Verkauf
• An / Abmeildeservice
• Finanzierung / Leasing
• Dekra Siegelprüfung
• Garantie 12 / 24 Monate
• Kommission / Inzahlungnahme
• Export / Transport - Weltweit
• Erstellung von Ausfuhrbescheinigungen
Finanzierung / Leasing
DEKRA SIEGEL Prüfpunkte DEKRA
Kraftfahrzeug Garantie
Bargteheimer Strasse 14 • 22143 Hamburg
Telefon: 040-254 828 40 • www.autohaus-max-hamburg.de

Autokuća Max iz Hamburga je tvrtka s iskustvom,

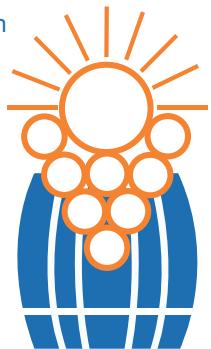
ovlašteni je distributer za prodaju svih EG-novih i rabljenih vozila. Svojim kupcima i klijentima nudimo vozila na leasing i kredit po povoljnim kamatnim stopama, bez učešća i u malim mjesечnim obrocima. Sva rabljena vozila su iz prve ruke, s dobrom servisnom povješću i od provjerenih vlasnika. Kvalitetu i ispravnost vašeg odabranog vozila provjeriti će i potvrditi DEKRA. Između ostalog nudimo garanciju, osiguranje, prijavu, odjavu, procjenu i otkup vašeg auta, export-import i transport diljem svijeta. Uspješno poslujemo već dulji niz godina u Njemačkoj i u Hrvatskoj.

Dodite i posjetite našu autokuću,
dočekat će vas ljubazno osoblje.
Radujemo se upoznati vas!

Wein-Import DABRO

Groß- und Einzelhandelsimporte von Weinen
Spirituosen, Lebensmittel aus Kroatien
Gastronomieservice
Anka und Marko Dabro

Sternstrasse 67
20357 Hamburg
Telefon 040 / 4 39 58 45
Telefax 040 / 4 39 17 06

Mariendorfer Damm 50-52
12109 Berlin

Tel.: +49 (0) 30) 700 987 69
Fax: +49 (0) 30) 705 93 85
www.city-pension-sanader.de
info@city-pension-sanader.de

FÜR INDIVIDUALREISENDE UND GRUPPEN

Wir bieten zu fairen Preisen Unterkunft in unserem familiär geführten Haus im Berliner Bezirk Tempelhof/Schöneberg. Auf fünf Etagen befinden sich:

- Einzelzimmer,
- Doppelzimmer,
- Dreibettzimmer,
- Vierbettzimmer,
- 5 Mehrbettzimmer (für 5-8 Personen mit Etagenbetten).

Alle Zimmer sind mit Dusche/Badewanne und WC ausgestattet, in allen bis auf die Mehrbettzimmer gibt es einen Fernseher.

Dr.med. Refmir Tadžić & Co.

Fachärzte für Allgemeinmedizin, Innere, Neuropsychiatrie
Homöopathie, Psychotherapie
Gesundheits- und Ernährungsberatung

Lange Reihe 14
20099 Hamburg Sprechstunden:
Tel. 040 28006333 Mo- Fr. 08:00 - 18:00
Fax. 040 28006335
dr.tadzic@t-online.de

VATROSLAV ZRNO

RECHTSANWALT

kanzlei@rechtsanwalt-zrno.de
www.rechtsanwalt-zrno.de
Beethovenplatz 1-3
60325 Frankfurt
tel: 069/ 36 60 30 26
fax: 069/36 60 30 27

Weinimport Croatia

Groß- und Einzelhandel
Import von Weinen, Spirituosen und Lebensmitteln aus Kroatien
Gastronomieservice

Öffnungszeiten:
Mo.- Fr. 9.00 - 18.30 Uhr
Sa. 9.00 - 15.30 Uhr
Inh.: Matić
Hammerbrookstr. 84
20097 Hamburg
fon/fax: 040 - 236 88 391
mobil: 0173 - 214 53 70
www.weinimport-croatia.de

BERLIN

Fotoreportaža s proslave Dana državnosti

KOBLENZ

BREMEN

GÖPPINGEN

Što trebamo govoriti Nijemcima, ako nas žele slušati

U biti nije teško biti Hrvatom u Njemačkoj. Ne upadamo u oči (kakav slikovit hrvatski izraz !) domaćemu svijetu ni svojom vanjštinom, a niti ponašanjem. Možda ponekad govoreci njemački koji u nas zna biti „obojen“ poteskoćom u izgovaranju glasova ü, ö, ä . To, dakako ne važi za one koji su u Njemačkoj počeli škole, a takovih je mnogo i u većini slučajeva spadaju među najbolje učenike uopće u ovoj zemlji. U bivšoj Jugoslaviji Nijemci su pogrdno nazivali Švabama, no u Hrvatskoj su uvek bili omiljeni, posebice nakon što su nas Kohl i Genscher priznali kao neovisnu državu, pa je jedna manje poznata pjevačica postala popularna pjesmnik „Danke, Deutschland“.

Ponekad ipak nije jednostavno biti Hrvatom u ovoj zemlji. Obični Nijemci, ali i oni načitaniji još se nisu posve oprostili od bivše propale države . Posebice oni u ljevičarskim intelektualnim krugovima koji su Titovu zemlju s njezinim propagandističkim lažima smatrali „društvo budućnosti“, nečim između kapitalizma i socijalizma. A sve je to bilo začinjeno romantikom filmova prema romanima Karla Maya i putovanjima po ljepotama zemlje na Jadranu za koju mnogi Nijemci nisu znali da je Hrvatska. A i danas često nas guraju u rubriku „ex Jugoslawien“ premda je prošlo dva desetljeća od propasti te nasilne države . Tako tjednik „Welt am Sonntag“ (18.04.2010.) donosi izvješće o integraciji stranaca u Njemačkoj , i dok spominje Turke, Talijane, Grke pa čak i Poljake, nas je Hrvate strpao u istu vreću s „bivšim Jugoslovima“ . Zamislite kakva bi strka nastala kad bi tako netko Nijemce, Austrijance , studentske i šlezijiske Nijemce ubacio u rubriku „bivši Treći Reich“ . Njemački statističari dobro znaju da postoje velike civilizacijske i kulturne posebnosti s golemim statističkim razlikama, recimo između Makedonaca, Kosovara i Srba s jedne, te Hrvata i Slovenaca s druge strane, pa ipak nas guraju u bivši „jugoslavski tor“ . Od toga ih treba argumentirano odvraćati.

Tschewaptschitschi , raschnitschi, jugoslawisch, serbokroatisch

Stanovni broj Nijemaca još nije shvatio da je Jugoslavija bila ne samo mrtvorodenče od svoga osnutka kad se nazivala Kraljevinom Srb, Hrvati i Slovenaca (SHS) , (kralj diktator Aleksandar Karađorđević uveo je ime „Jugoslavija“) nego da je prije dvadeset godina zbog više neizbjegljivih razloga propala u krv i ruševinama, pa još i danas govore o „jugoslawisch“ ovome ili onome. To nije uvek zlonamerno, to je naprosto „intelektualna lijenost“ , kako je Krleža nazivao vječno ostajanje na istim zastarjelim mišljenjima. Mi u objašnjavanju naših drukčijih mišljenja i u iznošenju činjenica, u razgovorima s našim njemačkim prijateljima, pozanicima i slučajnim sugovornicima moramo biti strpljivi i ako je potrebno samoinočni. Trebamo upozoriti naše Nijemce da je njihova slika Jugoslavije bila pogrešna i površna, ali da za to uglavno nisu samo oni krivi. Odlazili su u joga-restorane, jeli čevapčice i ražnjeće, pili šljivovicu ili pelinkovac, putovali na godišnje odmore na „jugoslavische Adria“ , divili se ljepotama naše domovine, uverjavali nas da govorimo „serbokroatisch“ , i to je bilo ukratko ono što su „znali“ o nama . Gotovo nikad nisu, osim rijetkih iznimaka, podizali zastor jugoslavenske promidžbe da bi vidjeli kako iza te lažne jugoslawičke fasade postoji jedna rafinirana diktatura , jedan antidemokratski sustav, tlačenje slobode u svim njezinim oblicima, nijekanja prava na samoodređenje svim nesrpskim narodima itd. itd. Tek kad su izbili postjugoslavenski ratovi , najprije u Sloveniji, kasnije u Hrvatskoj te u Bosni i Hercegovini i na Kosovu, obični Nijemci su se počeli čuditi zašto je do toga došlo jer, navodno, prije smo živjeli u slozi kao rođena braća . A nismo ! To im treba objašnjavati sa činjenicama i argumentima, a njih treba znati. Nije dobro govoriti s povišenim glasom i biti vječno uvrijeđen. „Tko se ljeti nije u pravu“ , glasa jedna hrvatska poslovica .

Gojko Borić

njih ne će prihvati jer to naprosto nije istina. Hrvati i srpski nisu previše različiti, ali ni u kojem slučaju nisu istovjetni. Tek pred početak Drugog svjetskog rata Hrvati su dobili autonomnu Banovinu Hrvatsku, ali tada je bio prekasno za stvarno pomirenje među južnoslavenskim narodima od kojih neki kao Makedonci, Crnogorci i Muslimani uopće nisu bili priznati. U travnju 1941. , na početku Drugog svjetskog , proglašena je Nezavisna Država Hrvatska (NDH) , no načlost u krivo vrijeme i s krvim saveznicima, premda su mnogi Hrvati tada mislili da ćemo sačuvati državu, obavljajući svoju dužnost kako su mogli najbolje, nastojeći spasiti što se spasi. Događaji su se našli u srednjovjekovnim historijama, a njih treba znati. Nije dobro govoriti s povišenim glasom i biti vječno uvrijeđen. „Tko se ljeti nije u pravu“ , glasa jedna hrvatska poslovica .

Kao što znamo, Nijemci nisu baš jaki u poznavanju i svoje historije. Stoga treba biti umijeren kad im pišemo o našoj. Treba im reći da smo došli na Jadran u sedmom stoljeću. Brzo smo postali kršćani i organizirali se

Jugoslavija nikad nije bila demokratska zemlja, ni ona kraljevska, a još manje komunistička . Nikada u njoj nisu bili provedeni slobodni izbori. Hrvatska je bila podvrgnuta srpskoj pljački odmah nakon osnivanja države SHS. Hrvatski narodni zastupnici Stjepan Radić i drugovi poubijani su u beogradskoj Skupštini kao zetovi. Sve nesrpsko bilo je poslijepodneva zabranjeno. Proklamirana je „jugoslavenska nacija“ s tri plemena , (kao da smo u Africi !) , a jezik su nazivali „srpskohrvatskoslovenački“ . Nijemcima treba reći da ni jedan Hrvat ne zna točno pisati i govoriti srpski, i obratno ni jedan Srbinac hrvatski, što bi značilo, ako misle da nam je jezik zajednički, da su svi Hrvati i Srbi – poluanalfabeti . A to ni jedan od

Kneževinu i kasnije Kraljevinu Hrvatsku pod dinastijom Trpimirovića. Bili smo jaka pomorska sila u vrijeme domaćih vladara od kojih je najpoznatiji kralj Tomislav. Pri rascjepu između istočnog i zapadnog kršćanstva, točno na razdjelinici Drini, mi smo postali katoliči, jedan od najvjernijih naroda rimskog Pape. Istočno od Drine zavladalo je pravoslavlje. Tek upadom Turaka u Bosnu srpsko se pravoslavlje širi zapadno od drinske razdobljnice . Propašću narodne dinastije ušli smo najprije u personalnu i kasnije stvarnu uniju s Madarima, te skupa s njima u zajednicu s austrijskim Habsburgovcima. Nažalost, sve se u svezi NDH svodi na Jasenovac, a sve u SFRJ na Bleiburg i Križni put. Istina je neglje u sredini, ali ni jedna, a niti druga spomenuta država nisu bile na korist hrvatskome narodu. Istina je da nam je bilo bolje nego Rusima, Česima ili Bugarima, ali naše smo užore tražili u zapadni zemljama, u Austriji, Italiji i Njemačkoj, a ne u komunističkom bloku . Prvi slobodni izbori u Hrvatskoj održani su prije dva desetljeća, zahvaljujući tadašnjoj komunističkoj vrhuški koja je mislila da će na njima pobijediti, ali triumfirala je Hrvatska Demokratska Jedinica (HDZ) s jednim značajnim hrvatskim državnikom u prošlom stoljeću Franjom Tuđmanom na čelu . Bez obzira na sve pogreške Tuđmana i HDZ-a , posebice u loptovskoj pretvorbi moramo ustvrditi da bez njih ne bismo imali današnju neovisnu i suverenu Republiku Hrvatsku.I druge su stranke i političari bili za hrvatsku državu, osim u početku socijaldemokrati, međutim nitko to nije izveo tako samouvereno i odlučno kao Tuđmanov pokret . Danas ova povijesna istina više ne bi smjela biti upitna, premda je neki pokušavaju umanjiti . Povijest nije moguće mijenjati.

Kraljevi, banovi, uskoci, hajduci, gusari i janjičari s hrvatske , te Madari, Austrijanci, Mlečani, Turci, Francuzi i Srbjanci sa suprotne strane. Ustaše i partizani, Domovinski rat i pobjednička Hrvatska vojska. A nismo ! To im treba objašnjavati sa činjenicama i argumentima, a njih treba znati. Nije dobro govoriti s povišenim glasom i biti vječno uvrijeđen. „Tko se ljeti nije u pravu“ , glasa jedna hrvatska poslovica .

Hitlerova Njemačka napala Sovjetski Savez njima su se priključili jugoslavenski partizani pod vodstvom komunista koji su sve do 1948., ali i neko vrijeme nakon sukoba s Rusijom bili veliki staljinisti. Zadnji saveznici dali su prednost obnovi Jugoslavije, pa i s komunističkim sadržajem. Danas pametnici Hrvatima nije moguće braniti Pavelićev režim, isto tako kao i komunističku vladavinu, jer su oboje bili antideemonstrantske i totalitarne tvorevine. Nažalost, sve se u svezi NDH svodi na Jasenovac, a sve u SFRJ na Bleiburg i Križni put. Istina je neglje u sredini, ali ni jedna, a niti druga spomenuta država nisu bile na korist hrvatskome narodu. Istina je da nam je bilo bolje nego Rusima, Česima ili Bugarima, ali naše smo užore tražili u zapadni zemljama, u Austriji, Italiji i Njemačkoj, a ne u komunističkom bloku . Prvi slobodni izbori u Hrvatskoj održani su prije dva desetljeća, zahvaljujući tadašnjoj komunističkoj vrhuški koja je mislila da će na njima pobijediti, ali triumfirala je Hrvatska Demokratska Jedinica (HDZ) s jednim značajnim hrvatskim državnikom u prošlom stoljeću Franjom Tuđmanom na čelu . Bez obzira na sve pogreške Tuđmana i HDZ-a , posebice u loptovskoj pretvorbi moramo ustvrditi da bez njih ne bismo imali današnju neovisnu i suverenu Republiku Hrvatsku.I druge su stranke i političari bili za hrvatsku državu, osim u početku socijaldemokrati, međutim nitko to nije izveo tako samouvereno i odlučno kao Tuđmanov pokret . Danas ova povijesna istina više ne bi smjela biti upitna, premda je neki pokušavaju umanjiti . Povijest nije moguće mijenjati.

Kraljevi, banovi, uskoci, hajduci, gusari i janjičari s hrvatske , te Madari, Austrijanci, Mlečani, Turci, Francuzi i Srbjanci sa suprotne strane. Ustaše i partizani, Domovinski rat i pobjednička Hrvatska vojska. A nismo ! To im treba objašnjavati sa činjenicama i argumentima, a njih treba znati. Nije dobro govoriti s povišenim glasom i biti vječno uvrijeđen. „Tko se ljeti nije u pravu“ , glasa jedna hrvatska poslovica .

da ubila je UDB-a u Münchenu . Ali istini za volju valja reći da muslimanske mase nisu tijekom Prvog hrvatskoga preporoda postigle onakvu hrvatsku svijest, kao katolici, jer za njih je njihova vjera bila važnija od narodnosti. Oni su u međutvremenu postali samosvojna bošnjačka nacija, i to moramo poštovati .

Hrvati su uvek bili „super katolici“, ali nasuprot tome izvojevali su privilegiju da se u službi Božjog služe hrvatskom verzijom staroslavenskoga jezika u vrijeme kad su svi ostali katolici upotrebljavali latinski. Usput rečeno, i u Hrvatskom Saboru dugi se govorile latinski jer zastupnici nisu htjeli diskutirati na madarskom kako zahtjevala imperijalna Madarska. Brojni hrvatski pisci služili su se latinskim vrlo vješto, što je rijetkost u literaturama susjednih naroda. Koristili smo i tri pisma : glagoljicu, latinicu i našu verziju cirilice (bosančicu) . U borbi protiv raznih neprijatelja hrvatski smo u sume i postajali hajduci. Narod ih je opjevao u brojnim pjesmama. Kolonijalnim Mlečanima ogorčili smo život na našem Jadranu kao gusari i uskoci. Na turskoj strani pak, islamizirani Hrvati postizali su velike karijere, neki su se čak dovrinuli do položaja velikih vezira, (našto kao premijera moćnog Otomanskog carstva) . Bosanska verzija hrvatskoga jezika bila je drugi jezik po važnosti na sultanovom dvoru u Carigradu.

U Mlečima smo bili cijenjeni kao brodograditelji i mornari. U Veneciji i danas postoji neka vrsta dalmatinskoga „konzultata“ po imenu Scuola dalmatina, a najljepša tamošnja šteticna zove se Riva degli Schiavoni ili starinskim hrvatskim rečeno Riva od Hrvatov . Svi su nas cijenili kao vojnike . Napoleon je, navodno, rekao : „Dajte mi nekoliko tisuća Hrvata pa će osvojiti svijet“ . U posljednjim godinama Austro-Ugarske oko 50 generala i admirala bili su hrvatske nacionalnosti. U Kraljevini Jugoslaviji između više od 200 generala samo dvojica su bili Hrvati. U drugom svjetskom ratu razvijeli smo se na ustaše i partizane što nas je skupo stajalo. Ustaše su u tom ratu bili gubitnici, partizani su krajem osamdesetih godina padom komunizma

izgubili svoju ideošku i političku podlogu . Kad smo se borili za nacionalni opstanak, kao u Domovinskom ratu primjerice, nitko nam u vojničkom smislu nije bio do koljena. Naši hrvati vojnici pobijedili su treću po snazi armiju u Europi , tzv. JNA , koja je pomogla srpske neregularne pobunjence. Da-nas se vojne operacije Hrvatske vojske proučavaju u svjetskim vojnim akademijama . Pravo je čudo da smo se uspjeli obraniti. Jugoslavenski nacionalisti pokušali su, ali nisu uspjeli, uništiti sve tipično hrvatsko, od imena naroda, preko narodnoga bogatstva pa do jezika i kulture . Komunisti su tvrdili da su rješili nacionalno pitanje, ali to je bila velika laža što se vidjelo tada kad su Tito i njegove domaće sluge likvidirali Hrvatsko proljeće u Karađorđevu u prosincu 1971.; od tada pa sve do propasti jugokomunizma, gotovo dva desetljeća, vladala je strašna „hrvatska štinja“ . Komunisti su formirali Jugoslavensku Federaciju kao savez teritorijalnih država , ali ne i nacionalnih zajednica unutar i izvan maticnih republika, pa kultura mogla u nas njegovati samo u nekim „oazama“ kao što su bili Dubrovnik, Hvar, Split, Zadar i Šibenik na jugu, te Zagreb, Karlovac i Osijek na sjeveru Lijepje naše. Naša autorska književnost počinje u 15. stoljeću s Markom Marulićem i njegovim pjesništvom , epom „Juđitom“ spjevanim, kako Marul doslovno piše, u hrvatskim stihovima, te Petrom Zoranićem koji je napisao prvi hrvatski roman „Planine“ . U Dubrovniku se stvarala poezija ravna onoj u srednjovjekovnim talijanskim gradovima . Nikolo Tomaseo započeo je stihovratori na hrvatskom jeziku u Šibeniku kao Nikola Tomašić, da bi u Italiji postao pjesnik na talijanskom, proslavivši se i kao autor prve talijanske gramatike . Najveći srednjovjekovni minijaturist Julio Klović bio je Hrvat koji je stekao slavu u Italiji . Univerzalni genije raznih znanosti Rugjer Bošković iz Dubrovnika djelovao je također u Italiji, ali nikad nije zaboravio svoj zavičaj. August Šenoa preuzeo je romantizam od Engleza (Walter Scott), a niz hrvatskih romanopisaca naučili su svoj „zanat“ na francuskom realizmu . Miroslava Krležu može se

uključiti u krug mitteleuropskih pisaca kao što su bili Talijan Italo Svevo i Austrijanci Robert Musil i Karl Kraus . Anton Branko Simić ugledao se u njemački ekspresionizam. Mladi književnici okupljeni oko časopisa „Krugovi“ u vrijeme komunizma stvarali su pod utjecajem američke literature . Naši su se studenti školovali u Veneciji, Padovi, Rimu, Grazu, Beču i Pragu . Marlivo smo prevodili sve što je dozilalo sa Zapada . Naši iseljenici u Čileu, Sjedinjenim Američkim Državama, Australiji , Kanadi, Švicarskoj i Njemačkoj postižu zavidne uspjehe u svojim zvanjima . Kultura nas je uvek spašavala kao naciju jer je, unatoč utjecaju mađarske, bila prepoznatljivo hrvatska. U likovnoj umjetnosti i muzici slijedili smo uzore iz Italije, Francuske i Njemačke, ali zadrživši svoje osebujne značajke, što se vidi, da spomenimo najznačajnije umjetnike s tih područja, u djelima kipara Ivana Meštrovića i glazbila Jakova Gotovca, ali i u narodnoj glazbi i tzv. naivnom slikarstvu koje je zasigurno najuočljivije hrvatsko . Naša narodna poezija može se mjeriti s odgovarajućim stvaralaštvo susjednim južnoslavenskim naroda. Danas naši znanstvenici , slijedeći put genijalnog fizičara Nikole Tesle koji je rekao „Ponosim se svojim srpskim podrijetlom i svojom hrvatskom domovinom“ , djeluju u velikim svjetskim centrima kao ravnopravni sudionici u odgovarajućim znanstvenim ekipama . Suvremeno hrvatsko školstvo nije ništa slabije od onoga u zapadnoeuropskim zemljama . Mi smo ponekad i previše skromni pa sve što rekosmo ne ističemo, no trebali bismo poslušati američku preporuku koja glasi : „Radi dobro i govor o tome“ .

I seljenih Hrvata ima gotovo isto toliko koliko i domovinskih . Hrvatstvu danas prijeti opasnost postupnog isčeznja u Bosni i Hercegovini, ali isto tako je dojam da se hrvatske vlasti ne intezivnije baviti očuvanjem svojih posebnosti nego brojčano već . Hrvatima u Njemačkoj, Austrijii i Švicarskoj prijeti posvemašnja asimilacija, a to nije u interesu i domaćega svijeta čiji intelektualni predvodnici stalno pričaju o mulikulturalnosti. Bez stranaca zapadna bi društva strašno ljudski, gospodarski, politički i kulturno osromašila. Voljni smo biti i ostati Hrvati i Europski, hrvatski rodoljubi i lojalni njemački sugrađani. Kome bi to smetalo ? Nikome pametnome. E onda : Živjela Hrvatska i Danke, Deutschland .

zloga za taj nemar . U domovini se čak raspravlja o ukidanju prava glasa dijaspori. Kao da se namjerno „zaboravilo“ koliko je iseljena Hrvatska neizmjerno mnogo doprinjela uspostavljanju hrvatske države . Stoga treba stalno upozoravati odgovorne u Zagrebu na primjere kako se o svome iseljeništvu brinu izrazito „dijsporaške“ zemlje kao što su Izrael, Irska, Italija, Turska, Španjolska i Portugal. Od njih možemo mnogo naučiti. Ovo je tema koja možda mnogo ne zanima naše njemačke prijatelje i poznanike, ali i njemačkome narodu prijeti postupno odumiranje zbog katastrofalnog niskog nataliteta. No Nijemaca je više od 82 milijuna, dok je Hrvata u Hrvatskoj u razdoblju od budućih oko pet deset godina.

Nijemci nas ponekad kritiziraju ili, recimo diplomske, zagrebačke narječjem, špotaju da smo nacionalisti, a to je u zapadnom svijetu najgora politička diskvalifikacija. Navodno previše ističemo svoje hrvatsko. To ni u kojem slučaju nije tako. Mali narodi moraju se intezivnije baviti očuvanjem svojih posebnosti nego brojčano već . Hrvatima u Njemačkoj,

Oproštaj od časnih sestara u Stuttgartu i Bad Cannstattu

Odlukom Uprave Kongregacije se-stara franjevki od Bezgrešnog začeća III reda sv. Franje iz Dubrovnika ča-sne sestre Nevenka Tadić, Valerija Šimović i Antonija Grubišić napustile su zajednice u Stuttgartu i Bad Cann-

stattu. Sa zahvalnošću se sjećamo svih sestara koje su u 30 godina plodnog rada u pastoralnoj službi na ovom po-dručju ugradile rad i molitvu, osjećaj i brigu za hrvatske vjernike: Virgi-na Penora, Serafina Vlašić, Tihomira

Maras, Josipa Vlašić, Mihaela Krišto, Alojzija Pejić, Danijela Šimić, Doro-tea Vlašić, Irena Tokić, Emilija Jasak, Terezija Čolina, Milina Topčić, Tere-zija Sablić, Ljuba Božinović, Matija Filipović i Anka Mijić. (zd)

Susret žena u Frommernu kod Balingena

Zlatko Duzbaba

Dr. s. Marija Pehar, školska sestra franjevka Krista Kralja, provincije Svete obitelji sa sjedištem u Mostaru održala je 3. srpnja u Frommernu kod Balingena predavanje na temu „Žena, suodgojiteljica za duhovnu zvanja.“ Na susre-tu žena hrvatskih katoličkih zajednica biskupije Rotte-nburg-Stuttgart, u organiza-

ciji Koordinacije hrvatskih katoličkih zajednica okupilo se oko 500 žena iz hrvatskih katoličkih zajednica te biskupije.

- Duhovno zvanje nisu samo svećenici, redovnici i redovnice, nego bi duhovno zvanje trebalo shvatiti kao svaku osobu koja živi po duhu, koja se oslanja na Boga. Ako odgojite sutra jednu duhovnu majku ili oca, svećeni-

ka ili redovnicu ili redovnika, vi ste također odgojile duhovno zvanje. Čovjek koji nije iskusio ljubav ostaje cijeloga života na neki način uskraćen za bitno, nedovršen. Ljubav se najprije iskuši na majčinim grudima... Vjera je temelj ne samo krčanskoga, već temelj svakog ljudskog života, a ona je prvenstveno dar Božji koji se ne može nekom silom dati, ali se može stvoriti ozračje u kojem se vjera rada, njeguje i odgaja - rekla je dr. Pehar.

Misno slavlje u crkvi Sv. Pava, u Frommernu predvo-dio je voditelj HKZ Rottweil predstavnik regije vlč. Luka Lukić u koncelebraciji s fra Joso-pom Bebićem, delegatom za hrvatsku inozemnu pastvu u Njemačkoj, fra Ivanom Ga-

vrom, voditeljem HKZ Göppingen, vlč. Božom Poličem, voditeljem HKZ Balingen, vlč. Josipom Pavlovićem, voditeljem HKZ Tuttlingen i fra Josipom Repošem, dušobrižnikom u HKZ Stuttgart - Bad Cannstatt. Uime koordinacijskog od-bora susreta sve je pozdra-vio fra Gavran, delegat Bebić uime hrvatskih i njemačkih biskupa, i Annete Ruck, predsjednica podružnice Katoličke udruge žena u Bi-skupiji Rottenburg Stuttgart uime udruge.

- U ovom vremenu globalizacije osjećamo da društvo favorizira konzumizam i he-donizam, da se izopćaju kr-čanske vrednote te se tako majku i ženu sve više zaroblja-

HKM FREISING Izletom u Skyline-Park završila vjeronaučna godina

Kruno Janković

Fra Ivan Čugura, voditelj HKM Freising i pastoralni suradnik Iliju Colić su po za-vršetku vjeronaučne godine s vjeroučenicima krenuli na izlet u Skyline Park kod Bad Wörishofena. Hrvatska ka-tolička misija Freising već tra-dicionalno organizira izlete

na kraju vjeronaučne godine, gdje se već više od 20 godina okupe sva djeca i mladi te mi-sije, i zajednica od Landshuta, Moosburga, Freisinga, Neufahrna pa sve do Dachaua. Na izlet je krenulo 60 djece s roditeljima. Dok su se najma-nji i oni koji su na izlet posli prvi put polako i sramežljivo upoznavali, najhrabriji su

se vjeroučelju Iliju prijavili za takmičenje u pjevanju. Kao i svake godine, tijekom putovanja svi su imali šansu odabratи najbolju izvedbu, a koja je na kraju dana bila i nagradena. U popodnevnim satima djeca su se u parku odlično zabavila, a navijači su se okupili na zajedničko gledanje utakmice Nje-macka - Argentina. Grupa se

zasladila i domaćim kolačima koje je pripremila Mira Siro-tanović iz Landshuta. Na po-vratku se takmičenje u pjevanju nastavilo, a svih kandidati su bili sve bolji i bolji. Vjeronaučna godina je službeno završila sv. misama zahvalnicama u svim zajedni-cama HKM Freising, na ko-jima su vjeroučenici i mini-

Tradicionalna ljetna fešta

Kruno Janković

Krajem lipnja je u Hrvat-skoj katoličkoj misiji Freising održana tradicionalna ljetna fešta na jezeru „Galge-nbachweier“ u Neufahrnu.

Domaćini te zajednice pod vodstvom Stipe Debeljaka i njegove supruge Finke okupili su se u jutranjim sati-ma, da bi za feštu sve pripre-mili. Vjerni pomagači i su-organizatori: Tomo Džapić,

Stipo Majstorović, Frano Ri-sonjić, Mato Bratić, Zdravko Kirin i ostali podigli su šator, postavili stolove i klupe i pri-premili roštilj.

Festa je započela sv. misom u crkvi sv. Franje u Neufahrnu, koju je predvodio župnik fra Ivan Čugura. Nakon sv. mise na fešti su se okupili gosti i prijatelji iz Freisinga, Landshuta, Erdinga, Dacha-ua i Neufahrna. Moglo se za-sladiti ukusnim kolačima i

„Johannesfeuer“, koju mje-sna zajednica Neufahrn or-ganizira svake godine sa dru-ge strane jezera, privukla je veliki broj Nijemaca, prijate-lja koji uviđaju cijene društvo i gostoljubivost Hrvata.

U razgovoru sa Stipom Debeljakom doznao sam, da je ovo njegova finalna ljetna fešta. Naime, Stipe i supruga se uskoro vraćaju u domovinu, u zaslужenu mirovinu. - Vo-ljio bih da se netko od aktiv-

Širokopoljac gostovao u Austriji

Piše: Rade Lukić

KUD „Širokopoljac“ iz Širokog Polja/Đakovo gostovao je u srpnju na proslavi Hrvatskog dana u Austriji, u Großwilfersdorfu u organizaciji Zvonka Šekerije. Za 35 članova folklor-

ne skupine upriličen je i prijam kod gradonačelnika gdje su ga tom prigodom upoznali sa svojim aktivnostima u Širokom Polju - Grad Đakovo i razmijenili poklone. KUD „Širokopoljac“ iz Širokog Polja osnovan je 1974. godine, a rad se odvija uz pauze. U veljači, 2004. KUD je aktivno počeo sa radom. Danas broji 50 starijih i 40 mlađih članova. Udruga okuplja sve ljubitelje folklora, djece, mladež i starije uzraste i njeguje folklornu baštinu Slavonije, i cijele Hrvatske. U

svojem sastavu ima više sekcija: odraslu, dječju, pjevačku i tamburašku. KUD djeluje na amaterskoj osnovi, a njegovi članovi redovito sudjeluju na Đakovačkim vezovima. Od 2004. članovi društva odradili su preko 60 nastupa - Čitluk (Bosna i Her-

18. nastup HKD Norderstedt na festivalu Europe u Norderstedtu

U sklopu tjedne manifestacije koja je kroz glazbu, ples, kazaliste, književnost i kulinarske specijalite pokušala približiti tradicije 12 europskih zemalja, u dvorani Festsaal am Falkenberg u Norderstedtu, u nedjelju, 02. svibnja pod nazivom Europa-Fest je obilježen i proslavljen Dan Europe. Proslava Dana Europe postala je značajno mjesto

upoznavanja, promidžbe i susreta različitih naroda iz svih krajeva svijeta.

Poseban događaj Europskog tjedna kulture u organizaciji grada Norderstedta bio je nastup mlađih folkloraša Hrvatskog kulturnog društva iz Norderstedta koji su za ovu prigodu pripremili i izveli plesne spletovе iz hrvatske folklorne baštine. U

sklopu promoviranja posjetitelji su na hrvatskom štandu mogli kušati izvorne kulinarske specijalitete naše zemlje. Uz brojne političke i vjerske uglednike njemačke pokrajine Schleswig-Holstein i Hamburg proslavi Dana Europe u Norderstedtu naznačio je i Ivan Bulaja, konzul u Generalnom konzulatu Republike Hrvatske u Hamburgu. (ms)

Zagrebački Željezničar u Stuttgartu

Petar Hinić

S mnogo umjeća i ljepote, s vrlo zanimljivim programom ispred, nažalost, malobrojne publike u Stuttgartu je početkom srpnja nastupio Folklorni ansambl HKUD – Željezničar.

Pored izvjesnog broja gostiju program su pratili generalni konzul RH Ante Cicvarić, fra Nediljko Brečić, ovdasjni župnik, fra Marinko Vukman iz Sindelfingena, te predstav-

nici Putujuće scene iz Stuttgart-a, kao i veći broj NK Željezničar, Hrvata iz Bosanske Posavine, koji su došli pozdraviti istoimenu Udrugu.

Posjetitelji su uživali u prekrasnim, izvornim narodnim nošnjama koje su nosili djevojke i mlađi u zbornom pjevanju, igranju kola, šetačkih izlazaka na pozornicu. Sve je popratilo tamburški orkestar osjećajnim i živim zvukovima tamburica. Izvedba pjesama i igranja kola jasnoćom

Hrvatska na EU tjednu u Hamburgu

U srijedu, 05. svibnja u Hamburgu, drugom po veličini gradu SR Njemačke u Europa Passage-u i ove se godine u organizaciji Generalnog konzulata Republike Hrvatske tijekom održavanja „Europskog tjedna“ predstavila Republika Hrvatska. Djelatnici Generalnog konzulata ponudili su posjetiteljima turističke promidžbene materijale koji su pobudili veliki interes za brojna turistička odredišta. Pored turističkih materijala Hrvatska je predstavljena kao zemlja kandidat za punopravnog člana Europske unije. Posjetiteljima su ponuđeni informativni materijali o procesu približavanja Hrvatske Europskoj uniji kao i nastojanja da se što prije zaključe sva pregovaračka područja. Također, potencijalnim investitorima, koji žele ulagati u hrvatsko gospodarstvo ponuđen je informativni materijal o mogućnostima i prednostima ulaganja u Hrvatsku. Tijekom tjedna djelatnici Generalanog konzulata odgovarali su i na brojne upite posjetitelja, od pitanja vezanih uz turizam do tijeka pregovora između HR i EU, te mogućnostima ulaganja u hrvatsko gospodarstvo. (ms)

Hrvatska katolička misija u Mittelbadenu

Voditelj misije: don Ivan Nedić
Vjeroučitelji: Ivan Bošnjak (Karlsruhe) i Dominik Spajić (Pforzheim-Bruchsal)
Djelitelj sv. Krizme: kotorski biskup Ilija Janjić
Na misnom slavlju u HKM Mittelbaden, svećenosti podjele sakramenta sv. Krizme pristupilo je 62 krizmanika.

PREDSTAVLJAMO

Hrvatsko športsko društvo Trenk iz Augsburga

Stjepan Starčević

Trenk je osnovan na inicijativu hrvatskih kuglača koji su se nadmetali u slovenskom klubu KK Drava Augsburg, a to su bili: Mihail Madunić, Mato Maslač, Marija i Milan Golik, Ivo Perković, Ružica i Marijan Čeković, Ivo Kapčević i Josip Dioši, pri-družuje se Pejo Aračić koji postaje prvi predsjednik Društva. Društvo je osnovano 11. studenog 1992. godine. Prvom sastanku, već spomenutim kuglačicama i kuglačima pridružili su se i Josip Sečić, Ivo Vukić, Branko Zelenaba, Cena i Ivica Petanović, Josip Vrbljančević, A. Švarčar, Anto Hrastović, i Anto Mikuš. Na sastanku je, između ostalog, odlučeno da se izradi ili posudi uzorak ili špranca za statut Društva, predloži ime društva, i da se u rad pokuša uključiti još više Hrvata.

21. studenog 1992. godine, održana je Osnivačka skupština na kojoj je izabran prvi Upravni odbor društva od četrnaest osoba: Pejo Aračić, Josip Sečić, rizničara Milan Golik i zapisničar Branko Zelenaba.

Nakon registracije HŠD Trenk Augsburg e.V. prijavljena je i kuglačka sekcija, dvije ekipe, muška i mješovita. Na početku je većina pokazivala skeptičnost i neodlučnost da

ziv društva predloženo je šest imena: Vukovar, Adrija, Tomislav, Trenk, Stjepan Radić i Dubrovnik. Glasovanjem je odabran naziv Trenk, po hrvatskom barunu i vojskovođi Franji Trenku (rođ. u Reggio Calabria 01.01.1711. - umro u Brnu 04.10.1749.). Za predsjednika je izabran Pejo Aračić, za dopredsjednika Josip Sečić, rizničara Milan Golik i zapisničar Branko Zelenaba.

U ORGANIZACIJI HRVATSKOG SVJETSKOG KONGRESA

Hrvati iz cijelog svijeta na drugoj Croolimpijadi u Zadru

Ana Petrović

U Zadru su pod motom „Jedno srce“ održane druge po redu sedmogodišnje Hrvatske svjetske igre, Croolimpijada. U organizaciji Hrvatskog svjetskog kongresa na Igrama su nastupili sportaši amateri iz domovine i iseljeništva. Svečano otvaranje Hrvatskih svjetskih igara u Zadru prošlo je u nezaboravnom i prelijepom ambijentu. Igre je službeno otvorila Lynne Yelich, ministrica za gospodarsku raznolikost Zapadne Kanade i Gordana Jandroković, ministar vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske. Pokrovitelji Igrala bili su Ministarstvo vanjskih poslova RH, Hrvatski olimpijski od-

bor i Zadarska nadbiskupija.

Croolimpijada započela je svečanim defilejom ekipa, 750 učesnika iz 24 zemlje svijeta ponosno je koračalo zemljom pradjedova. Iako su djedovi i očevi ovih mlađih sportaša, živjeli i radili u tuđem svijetu, većina njih govori hrvatski, sa simpatičnim naglaskom. Bilo je i onih koji pričaju malo hrvatski jezik, ali pokazuju velik interes da ga nauče. Austrijske Hrvate predstavila je mlada rukometnička Ivana Gašpar (srebro u rukometu) iz Innsbrucka koja trenira rukomet u Tirolu, i nogometni klub Gradiščanskih Hrvata, koji su pokazali zavidljive rezultate. Iz Njemačke se u Zadru natjecalo 15 sportaša amatera. Igralo se u dvanaest

sportskih disciplina – nogomet, ragbi, vaterpolo, odbojka, plivanje, rukomet, tenis...

Prenoseći pozdrave premijerice Jadranke Kosor ministar Jandroković je između ostalog istaknuo: - Svjesni smo uloge koju vi i vaše obitelji imate u snaženju veza Hrvatske na međunarodnoj sceni. Upravo se u sportu vidi koliko naše iseljeništvo oplemenjuje Hrvatsku...- Uime hrvatskih iseljeničkih zajednica Josip Ante Sovulj, predsjednik HSK-a iz New Yorka je rekao - Volite Hrvatsku kao što volite zemlju u kojoj ste rođeni. Budite ponosni na hrvatske korijene...Otkad je prvi put iseljenika, Crkva je hrvatskom čovjeku bila majka i učiteljica...Vjerujemo da

preko ovog i sličnih projekata jača povjerenje u odnosima domovina – izvandomovinu, njihovo zblizavanje i povezivanje te svijest o potrebi sustavne suradnje na svim razinama - Na kraju je ravnatelj organizatorske ekipe Igrala Jure Strika izjavio: - ...Bez obzira na sve poteskoće koje smo imali u organizacijskom smislu, možemo reći da se projekt uvrstio i da ide dobrač. Sretni smo da je sve dobro završilo, a najviše nas veseli zanimanje sudionika koji su izrazili želju da sudjeluju i na trećim Igrama -.

Velika zahvalnost pripada naravno i Franji Paviću, tajniku HSK-a u Njemačkoj, Danijelu Lučiću, fra Šimunu Šiti Čoriću iz Švicarske, predsjed-

niku HSK-a Josipu Anti Sovulju iz New Yorka, i svim ostalim dužnosnicima HSK-a i dragim Hrvatima u Hrvatskoj koji su punog srca mjesecima radili na pripremama HSI 2010.

U sklopu Igrala održana je i večer izvandomovinske lirike pod nazivom „Da uzmognemo očuvati jezik pradjedova“. Predstavljeno je osam autora s nekoliko kontinenata: Petar Franjo Bašić (Južnoafrička Republika), Anton Kikaš (Kanada), Ljerka Totch Namumova (Makedonija), Toma Periša (Hrvatska), Ana Petrović (Austrija), Ana Romić (New Jersey, SAD), Ivana Sabolić Rukacina (Ohio, SAD) i Ivana Bačić Serdarević (Australija)

Juniori Croatije na turniru u Zagrebu

Mladen Palijan

U organizaciji NK Hrvatski dragovoljac, pod pokroviteljstvom Grada Zagreba i pokroviteljstvom HNS-a i Zagrebačkog sportskog saveza u Zagrebu je održan 12. međunarodni memorialni nogometni turnir mlađih uzdanica „Darko Mateša“. Na turniru su nastupili i mlađi hrvatski nogometari iz Stuttgart-a, D juniori NK Croatie-Zagreb. Na put autobusom krenulo je 22 djece predvodeno roditeljima i trenerima Josipom Pandžom i Milom Vrljićem, voditeljicom Croatia podmlatka Miljenkom Čosić.

Sportski nismo mogli puno napraviti, jer su se natjecale ekipa koje profesionalno treniraju, no bila nam je čast nastupiti na najjačem turniru za taj naraštaj u Hrvatskoj. Izgubili smo sve tri utakmice, ali smo se

tia-Zagreb u Stuttgartu. Na turniru je od 1. do 3. lipnja sudjelovalo šesnaest momčadi iz Belgije, Madarske, Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Njemačke. NK Hajduk iz Splita je u finalu pobijedio Dinamo izvedenjem jedanesteraca. Drugo mjesto osvojila je momčad NK Hrvatski dragovoljac, a treće mjesto NK Slaven Belupo. Nogometni turnir se održao u čast i sjećanje na bojnika, tragično preminulog hrvatskog viteza Darka Mateša. Turnir su proglašili završenim predsjednik Hrvatskog dragovoljca Ivica Perković i gradonačelnik Grada Zagreba Milan Bandić.

Dobrodošli u Restaurant DALMATIA
Holztorstr. 37 • 31157 Sarstedt
Tel. 05066 9039800
www.restaurant-damattia.com

Öffnungszeiten:
Dienstag bis Sonntag: 12.00 - 14.00 Uhr und von
17.00 - 22.00 Uhr

Montag: Ruhetag
So erreichen uns:
Ab Langenhagen/Hannover mit der Straßenbahn
Linie 1 (Richtung Sarstedt)

KUPON S POPUSTOM

Jedno jelo platiš
drugo dobisi gratis!

*Ponuda vrijedi
od 10.09. - 05.10. 2010.

*Kupon izrezati
i predati u restoranu

Pobjeda Hajduka

U nedjelju, 01. kolovoza, NK Hajduk 07 iz Hamburga zasluženo je pobijedio SV Bostelbek u Heimfeldu (Alter Postweg) sa 4 : 2. Golove za Hajduk dali su Can Groth i Danijel Kaladić. Hajdukov Trener Jasmin Demirović, uprava Hajduka i novi privatni investitori doveli su sedamnaest novih igrača u klub. Ovo sezone cilj je ulazak u veći rang. - NK Hajduk je mali klub, nastojimo da se razvija i bude uspješan, te želimo da svi Hrvati u Hamburgu i okolicu čuju za postovanje tog kluba - rekao je zamjenik trenera i igrač Danijel Kaladić.(tm)

Proslava u Spaichingenu

Proslava 20. obljetnice postojanja Kuglaškog kluba Croatia iz Spaichingena i deset godina postovanja Nogometnog kluba Hajduk iz Villingen-a održat će se u subotu, 25. rujna u Stadthalle, 78549 Spaichingen. Početak proslave je u 18.00 sati. Ulaz 5 Euro (djeca do 13 godina ne plaćaju). Nastupit će grupa DOMINO Show band iz Nürnberg-a. Sve daljne informacije mogu se dobiti na broj telefona 0160 - 94 748 726.(ii)

Želimo svima blagoslovjen Božić i sretnu Novu 2010. godinu
Wir wünschen Ihnen ein frohes Weihnachtsfest und ein Gutes neues Jahr 2010.

CroExpress
MJESENICKA ZA ISLJEDJIVATE HANNOVER pre�laša 2010. Broj 1

CroExpress
Karneval Beznačajno čestitočestivo objave učenje učenje

CroExpress
MJESENICKA ZA ISLJEDJIVATE HANNOVER pre�laša 2010. Broj 2

CroExpress
NAKON ŠTO JE PAPA BAKARIĆ UZVOLIO KOMISIJI - REPORTERI SVETIŠTU KRALICE MIRE

CroExpress
Turist u Essenu učenje učenje

CroExpress
150 vrsta vina na ProWein 2010. u Düsseldorf-u

CroExpress
Najbolje mjesto za oglašavanje

SPORTSKI SUSRET U ORGANIZACIJI SAVEZA HRVATSKIH DRUŠTAVA BERLIN

Druženje na hrvatskim danima kroz sport i igru

Željko Cerić

- Dragi mladi Hrvati i Hrvatice, dragi hrvatski prijatelji, drago mi je da smo ovđe okupljeni, te da kroz sport njegujemo hrvatsku kulturu, tradiciju i zajedništvo. Na tome četim Ivanu Bitunju, predsjedniku Saveza hrvatskih društava, i svim drugim predsjednicima i aktivistima u Berlinu. Ovom prigodom, svima vama čestitam i Dan državnosti i želim puno uspeha u natjecanjima, proglašavam Hrvatske dane 2010. otvorenima - kazao je na početku sportske manifestacije dr. Miro Kovač, veleposlanik Republike Hrvatske u Njemačkoj.

Nakon svečanog otvaranja uslijedilo je intoniranje hrvatske himne, a minutom šutnje odana je počast svim

poginulim hrvatskim braniteljima. Pobjedničke pokale najuspješnijim djevojčicama i dječacima u utrci na 400 m, u utrci u vrećama, te u nogometnom turniru uručio je veleposlanik dr. Kovač.

Najbolji u utrkama u vrećama bio je Stefan Rajević, drugi je bio Luka Blažević, dok je treće mjesto pripalo Matei Orlović. Najbolji u utrci na 400 m bio je Stefan Rajević, drugi Petar Čović, a treći Luka Blažević. Najbolja u utrci na 400 metara je Matea Orlović, slijede Lucija Baran i Jelena Orlović. U nogometnom turniru za dječu sudjelovale su 3 ekipe, A B i C. Najuspješnja je bila ekipa C. U otvorenom nogometnom turniru za odrasle sudjelovalo je 10 ekipa. Najbolja je bila momčad Inter Borik, drugo mjesto je

pripalo ekipi Copystar, treći su Lollot, a četvrti Brodani. Za ekipu Veleposlanstva RH igrao je i dr. Miro Kovač. Najbolji igrač otvorenog nogometnog turnira Hrvatskih dana je Jakob Reguški, najboljim vratarem proglašen je Denis Pencinger, a najboljim strijelcem Mahmut Zejden. Odraslima je pokale i medalje predao predsjednik Saveza, Ivan Bitunjac.

Drugi dio manifestacije Hrvatskih dana bio je posvećen turniru u stolnom tenisu i belotu, a protekao je u znaku nogometnog sureta Njemačka - Engleska. Uporedno sa gledanjem zanimljive utakmice, četrnaest osoba je u prostorijama Hrvatske katoličke misije pokazalo svoje sportske sposobnosti u igranju stolnog tenisa. Mlađi i stariji su se borili za svaki bod, a u samom finalu ponovila se istovjetna situacija od prošle godine. Za prvo mjesto i titulu najboljeg igrača turnira igrali su fra Radoslav Tolić i Mirko Čarapina.

Prvo mjesto je pripalo mlađom Mirku Čarapini, dok je na žalost svojih navijača fra Radoslav Tolić bio drugi. Treće mjesto je osvojio Niko Novokmet. Uz pobjedničke pokale utjeha svim sudionicima je došla od organizatora u znaku prigodnih medalja koje su podijelili predsjednik Saveza Ivan Bitunjac i Ruža Konta. Devedeset osoba je odigralo i turnir u belotu. Najuspješniji je bio Stanko Halužan, druga Manda Schuhard, a treći Goran Igel.

- Nadali smo se većem broju posjetitelja na turniru u tenisu i belotu, no obzirom da

MÖHLIN KOD BASELA - ZAVRŠENO TREĆE EUROPSKO NOGOMETNO PRVENSTVO HRVATSKIH KLUBOVA IZ ISELJENIŠTA

Titula europskog prvaka - domaćinu!

Sonja BRELJAK

Tijekom proteklog vikenda, u Möhlinu nedaleko Basela u Švicarskoj, održano je dvodnevno nogometno natjecanje hrvatskih klubova iz iseljeništa. Ova treća po redu europska nogometna fešta klubova Hrvata izvan domovine, dogodila se nakon dvije takve održane u prošlosti, najprije 2006. u Esenu gdje je pobedu slavio NK Čelik iz Beča te potom u Göteborgu gdje je 2008. godine trijumfirao NK Velebit iz Göteborga. Ove godine organizacije primio NK Dinamo iz Möhлина gdje je sportski direktor Luka Rakitić, otac našeg poznatog nogometara Ivana Rakitića te Udruga hrvatskih nogometnih klubova Švicarske uz pokroviteljstvo i potporu Hrvatskog nogometnog saveza.

Na trećem susretu najuspješnijih nogometnih klubova hrvatskih iseljenika u Europi, sudjelovali su po red domaćina NK Dina-

ma iz Möhлина te Croatie iz Züricha, još i NK Velebit iz Švedske, Croatia Villefranche iz Francuske, tri kluba iz Njemačke, Croatia iz Stuttgarta, Croatia iz Berlina i Croatia iz Mülheima te Cro Vienna iz Austrije i klub hrvatske manjine iz Slovenije. Pobjeda je ovoga puta pripala domaćinu natjecanja, NK Dinamu iz Möhлина.

Ponajprije su, u subotnje jutro koje je u Möhlinu osvabljeno maglovito i prohlađeno a dan sunčan i s vrlo visokim temepraturam, ekipe

svečano postrojene, odsvirana je hrvatska nacionalna himna te upriličeno i par pozdravnih govora od strane domaćina, organizatora i pokrovitelja te predstavnika hrvatske diplomacije u Švicarskoj. Sve su najprije, ispred domaćina i organizatora, pozdravili Luka Pejić i Luka Samardžija, tajnik i predsjednik domaćina i organizatora NK Dinama iz Möhлина, te potom u ime HNS-a, predao i prigodan dar gradonačelniku općine Möhlin koji je na ovu gestu odgovorio riječima: - U ime općine Möhlin najlepše zahvaljujem. Ponosni smo da ste Möhlin izabrali za mjesto održavanja ovog turnira. Uvjereni smo da će ovaj novi sportski objekt biti pravo mjesto održavanja i želimo vam fer i zanimljivu igru.

Par riječi je pred okupljenim sudionicima izrekao i konzul Stanko Lipnjak, zamjenik Veleposlanika Republike Hrvatske u Bernu. - Dragi hrvatski sportaši, pozdravljam vas u ime Hrvatskog veleposlanstva u Švicarskoj. Pozdravljam domaćine koji su uložili trud u organizaciju. Veselim se da je tu i predstnik općine Möhlin a želim pozdraviti i predstavnike HNS-a koji podržavaju ovaku akciju. Najačnije je da se Hrvati druže, njeguju kulturu i jezik. A i veliki broj uspješnih sportaša i značajnih ljudi je potekao iz seljeništva. Želim vam dobru zabavu, dobro druženje, ali i da date sve od sebe i pokažete pravi hrvatski nogomet, kako Hrvati igraju i tko je od njih bolji te što možemo Evropi dati u oblasti sporta i kulutre. Na kraju je Ivica Dusparić, predsjednik Europskog nogometnog vijeća hrvatskih klubova i Udruge klubova Švicarske, rekao: - Zadovoljstvo mi je da mogu pozdraviti predstavnike

Udruga hrvatskih nogometnih klubova, te sve klube i njihove predstavnike iz Švedske, Francuske, Slovenije, Austrije, Njemačke i Švicarske. Naša udruga je nedavno proslavila 15 godina djelovanja. Ovo je drugo veliko natjecanje kojemu smo domaćini. Zahvaljujem se HNS-u na ukazanom povjerenju u organizaciji, općini Möhlin te Dinamu iz Möhлина i svima koji su se odazvali ovom natjecanju. Želim da pobijedi sretniji i spremniji te da sve protekne u sportskom duhu i u fair playu. Ovim proglašavam natjecanje otvorenim. Neka igre počnu, rekao je Ivica Dusparić, predsjednik Udruge hrvatskih nogometnih klubova Švicarske. Potom su slijedila cjelodnevna nogometna natjecanja po skupinama. A su se prvo dana natjecali NK Velebit, Croatia Stuttgart te Croatia Berlin a treći Croatia Mülheim, Hrvati Slovenije i Croatia Villefranche.

Drugi dan natjecanja do-

je ponajbolji od prvaka po skupinama, jer su samo oni imali šansu da se u nastavku natjecanja bore za jedno od prva tri mesta, što je natjecateljski model koji se nije baš dopao svim sudionicima. Titula pobjednika Trećeg europskog nogometnog prvenstva klubova hrvatskih iseljenika i prijelazni pehar Hrvatskog nogometnog sa-

mo Möhlin a najbolji strijelac je Andreas Kakić iz FC Velebit s postignutih pet golova. Pehar za fair play je otisao u ruke SD Croatije iz Berlina. Svi klubovi primili su i pehar za sudjelovanje, knjige i zahvalnice. Nagrade, priznanja i pehare uručili su predstavnici HNS-a, domaćina, organizatora, Udruge hrvatskih nogometnih klubova. Švicarske te hrvatske diplomacije, konzul Stanko Lipnjak i generalni konzul Zlatko Dalić. Na kraju dodjele pehara i priznaja, predana je i zastava Hrvatskog nogometnog saveza, Ljubi Marjanoviću, predstavniku Austrije odnosno Beča kao domaćinu Europskog nogometnog natjecanja hrvatskih klubova iz iseljeništva 2012. godine.

-Ja sam zadovoljan organizacijom i domaćinom. Tereni su bili izvanredni, uvjeti za natjecanje dobri. Ovakva natjecanja smo utemeljili na svim

kontinentima. Ovo je treće po redu u Europi i imali smo i jedno svjetsko u Zagrebu. Drugo svjetsko bi trebalo biti dogodine u Zagrebu. Odavde na svjetsko prvenstvo ide pobjednik i isto i pobjednik sa prošlog europskog natjecanja. Ostali kontinenti natjecanja financiraju sami a ovo, europsko podupire HNS. Hrvatski nogometni savez finansira troškove smještaja svih sudionika, pokale, medalje i sva odličja. Mi dugujemo veliku zahvalnost ljudima koji su svojevremeno osnivali klubove i davali im ime Croatia u vrijeme kada se to nije smjelo. U tim najtežim danima su prinosili ovo slavno ime, držali do svoje domovine. Danas imamo našu Hrvatsku koja im pomaže i želi ih povezati. Želimo da to bude jedan integracijski proces u sredinama u kojima žive a da ipak nikada ne zaborave svoju domovinu. Hrvatska ima mali broj

POVOLJNO PRODAJEM KUĆU

u Poljanici, Donja Bistra, blizu Zagreba.

Godina izgradnje: 1974.

Površina: 200 m² stambenog prostora i 620 m² zemljišta
Tel.: 00385 (0) 98 1648395 i 0049 (0) 170 3810493

Allianz

ANKICA VIDOVIC

Versicherungsfachfrau (IHK)
Bezirksleiterin
ankica.vidovic@allianz.de

Allianz Beratungs- und Vertriebs-AG
Filialdirektion Darmstadt
Büro: Fahrgasse 26
61311 Frankfurt

Tel.: 069 - 133 76 994
Fax: 069 - 219 95 040
Mobil: 0173 - 914 60 87

Vermittlung von:
Versicherungen für die Versicherungsunternehmen der Allianz
Investmentfonds, sonstigen Beteiligungen und Bankprodukten
für die Allianz Bank.

New Art Produktion
Foto & Video
Hochzeiten Familienfeiern Events and more...
Tel.: 0175 / 5867833
DAF FRANKFURT

PRODAJE SE RESTORAN U BERLINU

Prodaje se restoran Medaillon na top lokaciji u Berlinu sa urednim papirima, uvedenim poslovanjem i čistim vlasništvom.

Informacije:
Tel.: 030 - 4346029
www.medaillon-tegel.de

POGREBNI INSTITUT MARIĆ

www.maric-bestattungen.de
• PRIJEVOZ POKOJNIKA • KOMPLETNA OPREMA
• SREDJIVANJE DOKUMENTACIJE

Prijevoz 0,50€ / km
Telefon: 030 - 854 06 051
24 sata na usluzi

O nama

Pogrebni institut MARIĆ osnovan je početkom 2003 godine. Dakle, relativno mlada firma ali sa potrebnim iskustvom i kompetencijom za ovaj izuzetno odgovoran i osjetljiv posao. U prilog tome govori i naše članstvo u Udrži pogrebnika Berlin-Brandenburg. Velika nagrada i potvrda našeg rada je i to što nam se ljudi obraćaju na osnovu preporuka i s povjerenjem. To povjerenje želimo zadržati i biti našim sugrađanima na usluzi u njihovim najtežim trenucima.

Naše usluge

U momentu kada se desi smrtni slučaj ljudi su opterećeni svojim bolom i trebaju pomoći. Zato mi preuzimamo kompletan organizaciju prijevoza pokojnika do željenog mesta, a obavljamo i pokope u Berlinu. Naša aktivnost ne završava se obavljenim pokopom, nego se nastavlja u vidu pomoći porodicama kod popunjavanja zahtjeva za mirovinu, socijalnu pomoći za troškove pokopa i slično. U našim prostorijama na gore navedenoj adresi stojimo vam od ponedjeljka do petka od 9:00 do 17:00 sati ili prema dogovoru na raspolaganju. Želimo napomenuti da obavljamo prijevoze pokojnika ne samo iz Berlina, nego i iz Hamburga, Hanovera, Bremena i.t.d. Telefonom nas možete dobiti u svako doba dana ili noći.

BUKAL
POGREBNA FIRMA

089 / 48 00 47 65
0173 / 566 43 10

Sedanstr. 30
81667 München
www.bukal.de

Najbolje mjesto za oglašavanje

KONTAKT:
ISERNHAGENER STR. 6
30161 HANNOVER
TEL +49 (0) 511 - 336 46 87
FAX +49 (0) 511 - 353 01 78
MARINASTOJAK@GMAIL.COM
MOBIL: +49 (0) 172 - 515 23 27

CroExpress
MEĐUNARODNO POGREBNO PODUZEĆE

Bestattungen Šarić
Internationale Überführungen und Bestattungen
Mitglied im Bestatterverband

MITGLIED IM DEUTSCHEN BESTATTERVERBAND
Team mit fachgeprüften Bestatter und Bestattermeister
30 Jahre Erfahrung in Deutschland

Švicarska (Zürich):
Stolzestrasse 15,
D-72762 Reutlingen
Tel.: 07121-32 02 62
Fax: 07121-33 78 89
Mobil: 0172-73 73 412

Austrija (Wien):
Tel.: +43 (0) 6 64 58 91 436

Hrvatska
Concordia Zagreb
Tel.: +385 (0) 1 286 45 78
Mobil: +385(0) 98 23 37 32

Trogir
Tel.: +385 (0) 21 88 71 77
Mobil: +385 (0) 98 23 37 32

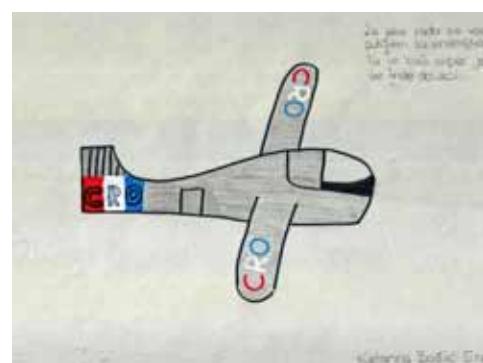
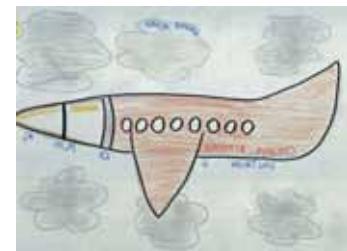
Kontakt 24 h
0172-73 73 412

ILIJA ŠARIĆ BESTATTUNGEN – SIGURNO – BRZO – POVOLJNO
www.bestattungen-saric.de • saric@bestattungen-saric.de

Ante Lerota Internationale Bestattung/Transport
Međunarodni prijevoz.umrlih

ALBT
Ante Lerota
Theodor-Storm-Str. 15
71642 Ludwigsburg
Tel.: 071 41/ 92 62 79
Mobil: 0151/11 65 92 13
www.albt.de

brzo kvalitetno povoljne cijene 24 sata

Volim letjeti, tada mi Hrvatska nije daleko!

2 x tjedno Düsseldorf - Split

4 x dnevno Frankfurt - Zagreb

4 x dnevno München - Zagreb

svaki dan Frankfurt - Split

svaki dan Frankfurt - Dubrovnik

svaki dan München - Split

povratni letovi već od 164 EUR*

*konačna cijena za kupnju na web stranici
Croatia Airlinesa
Broj mesta po navedenoj cijeni na
svakom letu je ograničen.

Croatia Airlines
Frankfurt (069) 92 00 520
München (089) 975 92 730

www.croatiaairlines.com

CROATIA AIRLINES
A STAR ALLIANCE MEMBER

Robert Barbarić
Hauptvertretung **Allianz**

Herzlich Willkommen bei unserer Agentur. Als kompetenter Ansprechpartner bieten wir Ihnen umfassende Beratung zu Versicherungen und Vorsorge.

Gerne beraten wir Sie individuell und unverbindlich.

Kieler Str.131 - Eingang Haferweg 22
22769 Hamburg

Telefon: 040 / 85157833
Telefax: 040 / 85157834
Mobil: 0173 / 2026908

Zepter Handelsvertretung Bochum

zepter
INTERNATIONAL

posude *Therapy Air* *prihori za jelo*
porcelan *rezervni dijelovi* itd.

Otvorenje

Zepter- radnje
20% rabata na sve
zepter -ove
proizvode!!!!

TRAŽIMO SURADNIKE za prodaju i
prezentacije Zepter-proizvoda

Dorstenerstr. 90 44809 Bochum
Tel. 0049234578331 0173 / 2128956

**HEBERLING
UND KELLER**
RECHTSANWÄLTE

Rechtsanwalt Dr. Daniel Knok
-Hrvatsko / Njemačko pravo-

Tel. 0421 - 160 545
Fax. 0421 - 160 5466
eMail: knok@heberling-keller.de
www.heberling-keller.de

Heberling & Keller
Außer der Schleifmühle 65
28203 Bremen

Hrvatski Glas Berlin

**događaji, vijesti, najave,
aktivnosti Hrvata u Berlinu...**

**Čitajte novi berlinski portal:
www.hrvatskiglas-berlin.com**

Stephan Katic'

Gerichtlich beidigter

Diplom-Übersetzer

Sudski tumač

Kroatisch - Deutsch - English

Dostava ovjerjenih prijevoda e-mailom i poštom u roku od 2 dana

tel 030 - 45 30 18 03 mobil 0176 29 11 84 62

Amsterdamer Straße 6, 13347 Berlin

info@stephan-katic.de www.stephan-katic.de

„Ne tražim istinu“ naziv je albuma koji će u povijesti diskografije ostati zapamćen kao posljednji studijski album legendarnog Mate Miše Kovača.

Kruna kralja zabavne glazbe

Klaudija Čular
Croatia Records

U sam vrh glazbene scene Mišo Kovač vinuo se 1969. godine na Sarajevskom šlag-eru sezone, a potom u Splitu 1971. godine odnosni po-objedu s pjesmom „Proplakat će zora“, kojom potvrđuju status jednog od najboljih pjevača tih vremena. Danas, nakon više od 40 godina, predstavlja jednu od posljednjih „institucija“ zabavne glazbe na ovim prostorima. Za svoj posljednji studijski album „Ne tražim istinu“ Mišo je odabrao svoje stare pjesme te okupio staru ekipu Matu Došenę i Dušana Šarca, s kojima je nekada stvarao uspješnice koje po broju prodanih primjeraka nitko u Hrvatskoj ne može dostići. Mišo Kovač najprodavaniji je izvođač svih vremena na ovim prostorima.

• Mišo, zašto ste se odlučili snimiti album s Vašim

starim skladbama u novim aranžmanima?

- U mojoj dugogodišnjoj karijeri imao sam preko 800 pjesama te su neke, vrijedne i meni drage, ostale u sjeni mno- jih tadašnjih hitova. Odabro- sam 11 pjesama koje su meni od posebnog značenja i za koje vjerujem da će ih mojoj publici biti draga čuti u no- vim aranžmanima. Na albu- mu je samo jedna pjesma koju ja nisam pjevao „Kraj jeze- ra kuća stara“. Tu pjesmu voli moja supruga Lidija, meni se isto svidjela i otpjevao sam je njoj za ljubav.

• Možemo li reći da je ovaj album na tragu Vaših prijašnjih albuma?

- Naravno da je. Pjesme su napravljene tako da produk- ciji odgovaraju današnjem vremenom, a ne onom od prije 20 godina kad su neke od njih nastale. Mislim da je ovo apsolutno nešto najbolje što je Mišo dao i ovo je moje po-

sljednje studijsko izdanje. Po- slije ovoga više ne mislim ući u studio i snimati pjesme. Ovaj album je za gušt svima, mojim fanovima, mojoj kćeri Ivani, suprugi Lidiji i meni.

• Po čemu ćete pamtitи snimanje ovog albuma?

- Najviši po radu s Matom Došenom. On je najbolji pro- ducent čiji je rad Hrvatska ne- pravedno zapostavila. Ja sam mu stalno ponavljao tko je on i što je napravio za karijere mnogih naših pjevača. Vratio sam mu vjeru u samog sebe. Ovo je naš najbolji zajednički album koji smo napravili.

Sudbina je baš htjela da on za- vrši posljednju pjesmu s albu- ma koju je predao u četvrtak, a u petak u 2 sata ujutro je pre- minuo. Moja kćer Ivana mi je javila tu tragičnu vijest pla- čući na telefonu. Vjerujte mi, to mi je bio najteži udarac poslije smrti moga sina Edija. Ra- dili smo svaki dan zajedno i tako dva mjeseca. Često smo

razgovarali gdje je sad nestala diskografija kakvu pamtim pa smo zaključili da ovaj al- bum radimo za nas. I sad kad uđem u Croatia Records oče- kujem da će ga vidjeti, ali nije- ga nema. To vam je život. On je nepredvidiv.

• Na albumu je jedna po- sve nova pjesma, duet „Tvo- ja mala“ kojeg ste snimili s kćerkom Ivanom.

- To je jedna jako lijepa pje- sma koja govori o osjećajima između oca i kćeri. Nismo je snimili s predumisljajem kako bi pomogla Ivani u njenoj solo karijeri. Njoj moja pomoć nije potrebna, niti mislim da itko nekoga može progurati na sceni, ili jesu za pozornicu ili nisi. Vjerujem da Ivana ima taj poseban personality, a ovaj duet snimili smo iz nekog na- šeg posebnog gušta.

• Dotaknuli ste se tog fa- mognog faktora x koji je potreban za pozornicu a za Vas kažu da ste pjevač s kariz- mom. Kako je ustvari počela Vaša pjevačka karijera?

- Ja sam vuk samotnjak. Odrastao sam u obitelji koja nije bila siromašna, ali ja sam isto htio doprinjeti kućnom budžetu. Pjevačku karijeru ni- sam mogao napraviti u rodnom Šibeniku. Naime, u to vrijeme nije bilo niti Radija Šibenik niti Radija Split pa sam morao otići u Zagreb. U po- četku sam pjevao neke poznate svjetske hitove bez nekog posebnog angažmana. Imao sam dovoljno da platim pod- stanarski stan. Odrastao sam uz Himzu Polovinu, pjevača sevdalinki s kojim sam otisao u tadašnji Jugoton. Himzo je otisao u redakciju narodne glazbe, a ja u zabavnu kod ta- dašnjeg urednika Pere Gotov- ca. Taj susret je bio zanimljiv

jer je prvo pitanje Pere Gotov- ca bilo znam li pjevati narod- ne pjesme. Rekao sam mu da ne pjevam narodne već zabav- ne pjesme i pozvao ga u Grad- sku kavaru da me čuje. Nje- mu se to svidjelo i tako sam snimio svoju prvu singlicu.

• Ako pogledamo omote tih prvih singl ploča na nji- ma niste imali brkove koji su danas nezaobilazni dio Va- šeg imagea. Jeste li ih pustili namjero?

-

Počeo sam ih nositi 1971.

godine. Pustio sam ih slučaj- no za vrijeme svog boravka u bolnici nakon jedne promet- ne nezgode i od tada ih više nisam brijaо.

• Mnogi ne znaju da ste dali određeni iznos za iz- gradnju autosece Zagreb – Split čak 30 godina prije nego što je uopće izgrađena.

- Da, kao što nije zabilježeno da sam 1993. godine sav

prihod s jednog koncerta na Poljudu dao hrvatskim obite- ljima koje su na Mirogoju po-

kapali

svoje najdraže,

naše bra-

nitelje.

Danas je takva kriza da ljudi kopaju po kontejnerima.

Danas

kad

šećem

Malešni-

com,

kvartom

u kojem

stanu-

jem

u Zagrebu

i

vidim

djecu

da

kopaju

po

smeću

dam

im

po

200

kuna,

nek

imaju.

Ja sam vuk samotnjak.

Odrastao sam u obitelji koja nije bila siromašna, ali ja sam isto htio doprinjeti kućnom budžetu.

Pjevačku

karijeru

ni-

mogao

napraviti

u rod-

nom

Šibeniku.

Naime,

u to

vrijeme

nije

bilo

niti

Radija

Šibenik

niti

Radija

Split

pa

sam

morao

otići

u Zagreb.

U po-

četku

sam

pjevao

neke

pozna-

te

svjets-

ke

hit-

ove

bez

nekog

poseb-

nog

anga-

žmana.

Imao

sam

dovo-

ljno

da

plat-

im

u

čet-

ku

u

od-

sta-

na-

mu

da

je

baš

nekako

iz

svog

guš-

ta

neoptere-

ni

te

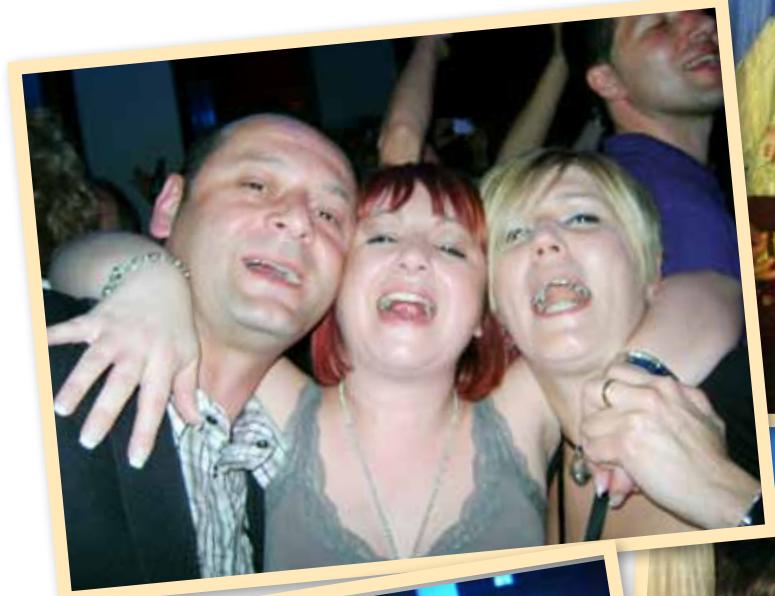
či-

ci-

Party

FRANKFURT
Fotograf: Rudi Katuša

46

KODERMANN BILJNA LJEKARNA U BORBI PROTIV KARCINOMA I DRUGIH BOLESTI

Upotreba AAR ALOR SIRUPA kao ljekovitog sredstva datira od davnina, a učinkovitost te biljke na zdravlje potvrđuju i brojna istraživanja suvremene medicine. I naša je trvtka KODERMANN'S APOTHEKE & SOHN istraživanjima i liječenjem ljudi

oboljelih od raznih bolesti došla do zaključka da čudotvorni sirup AAR ALOR iscjeljuje, te da čišćenjem krvi i podizanjem imuniteta može suzbiti zločudne tumore i potpuno uništiti metastaze. Kad nas pacijenti pitaju kako će znati da su izliječeni od opake

bolesti poput karcinoma, jednostavno im odgovorimo: posjetite svog liječnika, neka vas pregleda i napravi nalaze. Primjenu lijeka preporučujemo do potpunog izlječenja, dakle nije uputno prekidati terapiju. Uspjeh neće izostati ako ćete ustrajati.

Povijest

Nema sumnje da su AAR ALOR SIRUP kao lijek rabilе stare civilizacije, od sjeverne Europe do srednjeg Istoka, od dalekog Istoka do Amerike. Najstariji zapis o njegovoj primjeni nalazi se na sumerskim pločama iz 2100. godine prije Kristа, no postoji i napomena o toj biljki na zidovima hramova starog Egipta iz 4000. godine prije Kristа. Dokazano je da su Egipćani koristili AAR ALOR SIRUP u mumifikaciji, a njihove najljepše kraljice, Nefertiti i Kleopatra, kupale su se u soku od aloe. U egiptskom dokumentu iz 1550. godine prije Kristа opisana je i uporaba AAR ALOR SIRUPA kao „biljke vječnosti“. Arapski su liječnici u Perziji i Indiji, pak, još od 600. godine prije Kristа koristili AAR ALOR SIRUP protiv raznih bolesti. I danas ga primjenjuju beduinska pleme i tuareški ratnici u Sahari, gdje alou anživaju „puštinjski ljiljan“. Kažu da je Aleksandar Veliki, otprilike 500. godine prije Kristа, osvojio otok Sokotru baš zato što je bio poznat po uzgoju aloe. Prema legendi, njegovi su si ratnici njome vidali rane. U novoj eri AAR ALOR SIRUP prvi se put spominje vezano za grčkog liječnika Dioscoride, u 1. stoljeću nakon Kristа, koji je brinuo o zdravlju rimske vojske. Ovaj je liječnik prvi temeljito opisao AAR ALOR SIRUP i istaknuo da se uspješno koristi u iscjeljivanju čireva, hemoroida, kožnih i potkožnih upala, upala suhe kože, krajnika, zubnog mesa, grla te pri jakom krvarenju.

U srednjem vijeku i renesansi svojstva AAR ALOR SIRUPA postala su svjetski poznata, posebno u sjevernoj Europi. Biljka je visoko cijenjena i uspješno se uzgaja u Španjolskoj, Italiji i Portugalu. I brojni su ugledni medicinski magazini, još od 2. stoljeća, pisali o moći te terapeutske biljke. U 18. stoljeću proglašena je farmaceutskim lijekom, no kemijski je analizirana tek u 19. stoljeću.

Tada je, 1851. godine, kristalizirana tekućina AAR ALOR bila označena i kao ALOINA (Bill Coats, "Tih liječnik"). Od 1930. godine sve više znanstvenika istražuje alou. Te su godine dr. Collins i njegov tim prvi uspješno upotrijebili AAR ALOR SIRUP u liječenju opekokotina nastalih kao posljedica radijacije. Od tada su svjedočenja o izvanrednim kvalitetama biljke počela stizati sa svih strana te su klasificirani njeni dragocjeni sastojci. Zahvaljujući prof. Tomu D. Roweu, AAR ALOR SIRUP temeljito je opisan 1941. godine. O rezultatima opširnijeg istraživanja sirupa, dr. Rowe i njegov suradnik Lloyd Parks očitovali su se u studijama američke farmaceutske industrije, a svojim dragocjenim iskustvima uskoro im se pridružio niz svjetski uglednih stručnjaka (Gottschall, Lorensetti, Maria d. Amicio...). Skupina američkih liječnika iscjeljivala je AAR ALOR SIRUPOM žrtve radijacije u Hirošimi i Nagasakiju. Rane su im gotovo nevjerojatnom brzinom iščezle, a da sirup ima čudesnu moć nad opekokotinama najvećeg stupnja dokazali su i američki stručnjaci za atomsku energiju sa sveučilišta "Burns Center" u Chicagu. Sveučilište je potvrdilo i da AAR ALOR SIRUP, koji potiče obnovu stanica, ima i učinke poput antibiotika te analgetika, dakle suzbija infekcije i smiruje bolove. Ljekovitost biljke ispituje se i danas pa ne čudi da je aloa među

najistraženijim biljkama u prirodnopravnenoj medicini.

O našoj Ljekarni

U našoj Ljekarni možete uspješno tretirati tegobe poput: gastritisa, čireva, kožnih oboljenja, reume, artritisa, polipa na crijevima, polipa na maternici, menstrualnih tegoba, Parkinsonove bolesti, spolne nemoći u muškaraca, loše probave, astme, paralize, povиšenog kolesterolja, herpesa na spolnim organima, psorijaze, epilepsije, akni, cira na želucu, mrene...

Svjedočenja

Poštovani g. Kodermann...rado bih vam zahvalila uime moje tetke, koja zahvaljujući vama slavi 70 godina. Oboljela je od raka, a bečki su je liječnici već otpisali i više nije primala nikakvu terapiju. Stoga samo odlučili pokušati s vašim lijekom protiv karcinoma. Uzima ga već godinu dana i, premda je ozdravila, ne pomišlja prekinuti terapiju. Kazala je da će ga uzimati do kraja života, a podupiru je i njezini liječnici.

**Puno lijepih pozdrava iz Beča,
G. Zovko.**

...kupio sam već treću bocu vašeg lijeka protiv raka želuca i jako sam zadovoljan dosadašnjim rezultatima. Bolova više nemam, a i karcinom se počeo povlačiti. Nadam se da će

se potpuno izlječiti.

Zahvalan g. Dedić iz Gospića
...iz Vaše sam apoteke naručila sirup protiv karcinoma dojke i potpuno pobijedila tu strašnu bolest. Vašom i pomoću doktora. Ne znam kako bih opisala tu radost, to može shvatiti samo čovjek koji je iskusio borbu s tim strahotama i nadanjima. I sada svake godine preventivno pijem sirup, a po Vašoj preporuci živim zdravo, bavim se sportom i jedem više voća i povrća, dok meso konzumiram u umjerjenim količinama.

Marija iz Zagreba

KONTAKT

TRAVARSTVO KODERMANN'S

Svakog radnog dana od 12 do 15 sati

AUSTRIJA 0664 942 93 46

NJEMACKA 0160 95 92 8071

ŠVICARSKA 079 368 54 39

ostale europske zemlje: 0043 664 942 93 46

ili na adresu:

KODERMANN

Hauptplatz 8, Postfach 36
A-9170 Ferlach